

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
กรกฎาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินนภา กิจเกื้อกูล)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

กรกฎาคม 2559

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ได้รับความอนุเคราะห์ได้อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนเป็นกำลังใจต่อผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณศน.ศิริส ปราบกวางษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 อาจารย์จิตรลดา อินทรโชติ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จังหวัดสุโขทัย อาจารย์ถาวร สีข่า ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดวังสวรรค์ (ประชานำรุง) จังหวัดสุโขทัย ที่ได้ตรวจและแก้ไข ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) สังกัดเทศบาลตำบลบ้านสวน จังหวัดสุโขทัย ในการทดลองหา ประสิทธิภาพ และทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน และแบบทดสอบวัดทักษะอ่านและเขียน

คุณค่าและประโยชน์อันบังเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดามารดา บูรพคณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

นिरาพร มีพาน

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และ สระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นิราพร มีพาน
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558
คำสำคัญ	ทักษะการอ่านและเขียน สระเปลี่ยนรูป สระลดรูป

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้ 2.1) เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ 2.2) เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 3) เพื่อประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ) ปีการศึกษา 2559 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.20 – 0.80 และ ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนก่อนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่า (t – test Dependent)

ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน และเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการประเมิน ความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีความคิดเห็นว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และหาประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 9 คน และ 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/84.52 และ 82.13/82.91 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้แบบฝึกทักษะ โดยเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียน ของนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีทักษะการอ่านและเขียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/84.52 ซึ่งเป็นไปตามกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีทักษะการอ่าน และเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 รองลงมาคือ นักเรียนพอใจในผลงานตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมี โอกาสแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 มีค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

Title THE DEVELOPMENT OF SKILLS TO READ AND WRITE AND CHANGE A VOWEL FOR THE FIRST YEAR STUDENTS

Authors Niraporn Mepan

Advisors Assistant Professor Aumporn Lincharoen, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Research and Evaluation, Naresuan University, 2015

Keywords skills of reading and writing, a change, vowel.

ABSTRACT

The purpose of the research in this study were 1) to evaluate the efficiency and skill of reading and writing about change and a vowel. For students, the first year of 80/80, 2) to study the effects of the skills of reading and writing about change and a vowel. For students in grade 1 to 2.1) compared to the result of the skill of reading and writing about change and a vowel. For the first year students before, during and after learning the skill.2.2) to compare the results of the skill of reading and writing about change and a vowel. For students, the first year after learning the skill criteria of 80 3) to evaluate the use of the skills of reading and writing about change and a vowel. For students in the first sample used in this study is that students grade 1 school Krachg eye (Discussion) Year 2559 under the Ministry of Banlum number 30, which came from random. specific (purposive sampling) The experiments were conducted using the experimental group after a single test (One Group Pretest-Posttest Design) tools used in the study is a reading and writing skills and an immutable vowel. Test your ability to read and write and change a vowel. The difficulty is equal to 0.20 to 0.80 and from 0.20 to discrimination based on statistical analysis of the data is the average standard deviation. IOC (IOC) compare the results of the exercises, reading and writing classes before and after the test (t - test Dependent).

Results of the study appear below.

1. Create and monitor quality. And the efficiency of reading and writing skills and an immutable vowel. For students, the first year of assessing the number three person expert opinion that the skills of reading and writing about change and a vowel. Grade 1 students at a reasonable level. The average value of 4.39 and a performance with students of 9th and 30th the efficiency of 83.67 / 84.52 and 82.13 / 82.91 respectively, as of 80/80.

2. The results of the exercises. By comparison, reading and writing. Samples of student learning through practice drills. Found that students with the skills of reading and writing skills. Efficiency of 83.67 / 84.52, which was the threshold set. And has the skills to read and write. After higher than the previous level of statistical significance. 05.

3. assessing the skill of reading and writing about change and a vowel. For students, the first year of study the students' satisfaction with the training. Found that overall customer satisfaction at the highest level. When an item is found. The most satisfied. Activities make learning easy And have fun learning. With an average of 4.70 with a standard deviation of 0.60, followed by the students themselves satisfied with the result. With an average of 4.60 with a standard deviation of 0.72 at the least satisfied. Activities give students the opportunity to comment. And implementation activities manual With an average of 4.37 with a standard deviation of 0.76.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	38
ขั้นตอนที่ 2 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	49
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอดังนี้.....	59
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80.....	59
ตอนที่ 2 ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	62
ตอนที่ 3 ผลการประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	64
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	66
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1..... 12
2	แสดงการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป 40
3	เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบ 45
4	แสดงแบบแผนการวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป..... 50
5	แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ) 51
6	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของแบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 59
7	แสดงผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียน จำนวน 9 คน 61
8	แสดงผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียน จำนวน 30 คน..... 62
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (n = 30)..... 63
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (n = 30) 63
11	ผลการประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียน 64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ สามารถเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทำให้ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นสื่อด้านวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชนชาติไทยที่ ควรค่าแก่การเรียนรู้ และต้องอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชนชาติไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า ๓) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ใช้ในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และวิจิตร ศรีสอาน (2550, หน้า 7) ได้กล่าวว่าภาษาไทยเป็นปัญหาในการศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น ยังถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจซึ่งปัญหาเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และปัญหาการใช้ภาษาไทยไม่เหมาะสม หรือใช้ภาษาไทยปนกับภาษาต่างประเทศ เป็นพฤติกรรมการใช้ภาษาในปัจจุบันที่ควรต้องมีมาตรการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และมีความเหมาะสมแต่ปัญหาลำคัญ ก็คือ จะทำอย่างไรจึงจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ให้มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ซึ่งการรณรงค์เรื่องนี้อย่างเดียวคงไม่พอต้องกลับไปดูว่าการผลิตครูสอนภาษาไทยมีคุณภาพมาตรฐาน หรือไม่ ทั้งครูเก่าและครูใหม่โดยอาจต้องมาประเมินกันใหม่หมด และหากพบว่า มีจุดอ่อนก็ต้องปรับปรุงพัฒนาครู

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นวิชาชีพ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรต้องฝึกฝนทักษะทางภาษาทั้งการดู การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้ เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยรับรู้เรื่องราว และประสบการณ์ ส่วนการดูเป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทของผู้บอกความรู้เป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียนด้วยรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า ก: 48- 49)

การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเขียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กจะต้องรู้จักการสะกดคำให้ได้ถูกต้องก่อนจึงสามารถเขียนประโยคและเรื่องราวได้ ถ้าเด็กสะกดคำไม่ได้ เด็กก็จะไม่เข้าใจเรื่องอื่นๆ ได้ และไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้ กล่าวคือ สื่อสารกันไม่ได้นั่นเอง ดังนั้นการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก ที่ต้องใช้เวลาในการเขียน เด็กควรเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ตั้งแต่เริ่มเรียนเพื่อช่วยให้เด็กรู้จักคำต่างๆ ได้ถูกต้องและกว้างขวาง (วรรณิ โสมประยูร, 2544, หน้า 156) นอกจากนี้การเขียนสะกดคำถูกต้อง จะช่วยสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรดังจะเห็นได้จาก รายงานการประเมินผลคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2558 พบว่ารายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 65.25 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ปัญหาของนักเรียนที่พบ คือ การอ่านและการเขียนคำ ที่ประสมด้วยสระลดรูปและสระลดรูปเมื่อคำมีตัวสะกด นักเรียนก็มักจะมีสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปสระ ทั้งไม่ทราบว่าการที่ประสมด้วยสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปมาจากสระอะไร ซึ่งมีสาเหตุมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ซึ่งหลักการในภาษาไทยคำที่ประสมด้วยสระมีตัวสะกดนั้นค่อนข้างซับซ้อน ทำให้นักเรียนเขียนไม่ถูกต้องเพราะจำรูปสระไม่ได้ จากการทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ตัวชี้วัดในมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4 หลักการใช้ภาษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียน มีปัญหาเรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ประสมสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาของการอ่านและเขียน และพบว่า นวัตกรรมที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนได้ถูกต้องมากขึ้น คือ การใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งปริศนา พลหาญ (2549, หน้า 48) ได้กล่าวว่า แบบฝึก หรือแบบฝึกหัด หรือแบบเสริมทักษะ เป็นจัดประสบการณ์การฝึกโดยใช้ตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง และเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน

ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของ

หลักสูตร ที่คำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ของนักเรียนให้สูงขึ้น และนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ
  - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ กับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้สอนได้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ผู้เรียนมีแบบฝึกทักษะเพื่อเป็นสื่อการเรียนที่สามารถนำไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
3. ได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research And Development) โดยจำแนกขั้นตอนของการวิจัย ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะประกอบด้วย

1.1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

1.1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสามของ แบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 3 คน

1.4 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสิบของ แบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 10 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

2.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาแบบฝึกทักษะในครั้งนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีเนื้อหาย่อย ดังนี้

3.1 สระอะ

3.2 สระเอะ

3.3 สระโอะ

3.4 สระเออ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ) ปีการศึกษา 2559 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านและเขียน จำแนกเป็นก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาแบบฝึกทักษะในครั้งนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีเนื้อหาย่อย ดังนี้

3.1 สระอะ

3.2 สระเอะ

3.3 สระโอะ

3.4 สระเออ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ) ปีการศึกษา 2559 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

2.2 ด้านกระบวนการ

2.3 ด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีจำนวน 4 ชุด ได้แก่ สระอะ สระเอะ สระโอะ สระเออ
2. สระลดรูป หมายถึง คำที่ประสมสระเมื่อมีตัวสะกด สระนั้นจะลดรูปหายไป ได้แก่ สระโอะ สระเออ
3. สระเปลี่ยนรูป หมายถึง คำที่ประสมสระเมื่อมีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปแตกต่างไปจากเดิม ได้แก่ สระเอะ สระเะ
4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ หมายถึง ผลของการใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับกลุ่มตัวอย่างแล้วทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของแบบฝึกทักษะและทำแบบทดสอบ เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะทั้งหมดผ่านเกณฑ์ 80/80 ดังนี้
  - 80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะวัดได้จาก คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัดขณะใช้แบบฝึกทักษะคิดเป็นร้อยละ 80
  - 80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแบบฝึกทักษะ วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบหลังจากใช้แบบฝึกทักษะคิดเป็นร้อยละ 80
5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนในด้านที่ดีที่มีต่อการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป โดยวัดความพึงพอใจได้จาก แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert)
6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน และเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป-สระลดรูป ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป
2. ความสามารถในการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป-สระลดรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการเขียน

1. ความหมายของการอ่าน
2. ความสำคัญของการอ่าน
3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน
4. ประเภทของการอ่าน
5. ประโยชน์ของการอ่าน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

1. ความหมายของการเขียน
2. ความสำคัญของการเขียน
3. จุดมุ่งหมายของการเขียน
4. องค์ประกอบของการเขียน
5. การสอนทักษะการเขียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ
2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
3. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
4. ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

5. ส่วนประกอบของแบบฝึก
6. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
7. รูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะ
8. ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ
9. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
10. การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงได้กำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

1.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคม สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

1.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

2. จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551; กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 5)

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี ด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม (การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7)

4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551

คุณภาพผู้เรียนเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา ดังนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองต่างๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็น วัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจได้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทย ไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551; คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7-34) ได้กำหนดสาระ การเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนนำไปพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เสนอไว้นี้ เป็นความรู้ที่เป็นพื้นฐานจำเป็นสำหรับ ผู้เรียนทุกคน ดังนี้

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน		
ป.1	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ 2. คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา 3. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ 4. คำที่มีอักษรนำ
	3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1. นิทาน 2. เรื่องสั้นๆ 3. บทร้องเล่นและบทเพลง 4. เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย 2. หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน 2. เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตราย
	8. มีมารยาท ในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น 2. ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน 3. ไม่ทำลายหนังสือ

ตาราง 1 (ต่อ)

สาระที่ 2 การเขียน		
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ		
ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ	การเขียนสื่อสาร 1. คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 2. คำพื้นฐานในบทเรียน 3. คำคล้องจอง 4. ประโยคง่ายๆ
	3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น 1. เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า 2. ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ 3. ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย		
มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยให้เป็นสมบัติของชาติ		
ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	1. พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ 2. เลขไทย
	2. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	1. การสะกดคำ การแจกถูก และการอ่านเป็นคำ 2. มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา 3. การผันคำ 4. ความหมายของคำ
	3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ	การแต่งประโยค
	4. ต่อดคล้องจองง่ายๆ	คำคล้องจอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อวัดทักษะการอ่านและเขียนดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 ตัวชี้วัดที่ 1/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ สาระที่ 2 การเขียน ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ 2/2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ และสาระที่ 4 มาตรฐาน 4.1 ตัวชี้วัดที่ 4/4 ต่อคำคล้องจองง่ายๆ

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้สอนวัด และประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาตามตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน โดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน สังเกตพัฒนาการและความประพฤติของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม ผู้สอนควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงงาน หรือการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ควบคู่ไปกับการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล ต้องให้ความสำคัญกับการประเมินระหว่างเรียนมากกว่าการประเมินปลายปี/ปลายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ เป็นการ ประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป ภารกิจของสถานศึกษาในการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค โดยให้ความสำคัญของคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนปลายปี/ปลายภาค เช่น 60 : 40, 70 : 30, 80 : 20 เป็นต้น
2. กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน โดยพิจารณาความเหมาะสมตาม ระดับชั้นเรียน เช่น ระดับประถมศึกษาอาจกำหนดเป็นระดับผลการเรียน หรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน เป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ หรือระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน สำหรับระดับมัธยมศึกษากำหนดเป็นระดับผลการเรียน 8 ระดับ และกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ของผลการเรียน เช่น การประเมินที่ยังไม่สมบูรณ์ (จ) การไม่มีสิทธิเข้ารับการสอบปลายภาค (มส) เป็นต้น นอกจากนี้

สถานศึกษาอาจกำหนดคุณลักษณะของความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละชั้นปีเป็นระดับคุณภาพเพิ่มอีกก็ได้

3. กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนซ่อมเสริมระหว่างเรียน กรณีผู้เรียนมีผลการประเมินตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4. กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนซ่อมเสริม การสอบแก้ตัว กรณีผู้เรียนมีระดับผลการเรียน “0” หรือมีระดับคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ และแนวดำเนินการกรณีผู้เรียนมีผลการเรียนที่มีเงื่อนไข คือ “ร” หรือ “มส”

5. กำหนดแนวปฏิบัติในการอนุวัติผลการเรียน

6. กำหนดแนวทางในการรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง

กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิ่งที่ผู้สอนต้องวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ

1. ผลการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระ

2. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

3. ผลการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างน้อย

8 ประการ และ

4. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 4

ประการดังกล่าวข้างต้น มีที่มาจากองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และ ด้านทักษะพิสัย โดยทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะสำคัญที่สามารถนำมาอธิบายโดยสังเขปดังนี้ คือ

1. ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศ หลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงความสามารถด้านสติปัญญา 6 ด้าน คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ โดยพฤติกรรมที่สะท้อนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ การบอกเล่า อธิบาย หรือเขียนแสดงความคิดรวบยอดโดยการตอบคำถาม เขียนแผนภูมิ แผนภาพ นำเสนอแนวคิดขั้นตอนในการแก้ปัญหา การจัดการ การออกแบบประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน เป็นต้น

2. ผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย

ผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนความสามารถด้านการเรียนรู้ในการจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติ โดยพฤติกรรมที่สะท้อนว่าผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย คือ ผู้เรียนมีการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกใน

สถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมตามบรรทัดฐานของสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม และมีค่านิยมพื้นฐานที่ได้รับการปลูกฝัง โดยแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อย 8 ประการ ตามที่หลักสูตรกำหนด

3. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศที่แสดงถึงทักษะการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกายซึ่งเกิดจากการประสานงานของสมองและกล้ามเนื้อที่ใช้งานอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน ผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริงที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนา เป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเจริญเติบโตในแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน ซึ่งเป็นพัฒนาการที่ครูต้องแสวงหาหรือคิดค้นเทคนิควิธีการ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้วัดและประเมินผลโดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้ได้ผลการวัดและประเมินที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างแท้จริง การประเมินผลการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจของผู้สอน มีขั้นตอนการปฏิบัติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญมากในการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นการเรียนรู้ทางวิชาการและการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากร

1. ความหมายของการอ่าน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 1364) การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

กรมวิชาการ (2544, หน้า 5) ให้ความหมายของการอ่าน คือ ความคิดที่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวคิดต่างๆ จากเรื่องที่อ่าน เกิดความรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาจัดแยกแยะ ตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

แฮร์ริส และสมิท (ประทีป วาทิกทินกร, 2542, หน้า 2 อ้างอิงใน Harris and Smith, 1976, p.14) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็น รูปแบบของการสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความคิด และ ข่าวสารความรู้ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน นั่นคือ ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนบนกระดาษด้วยภาษาที่เป็นไปตามลักษณะของการเขียนแต่ละคน

และผู้อ่านก็พยายามเอาความหมายที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ความสามารถในการรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านขึ้นอยู่กับสถานการณ์เดิมของผู้อ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2534, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ ความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำ และข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

ประทีป วาทิกทินกร (2542, หน้า 2) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่า หมายถึง การรับรู้ข้อความในข้อเขียนของตนเอง และของผู้อื่น รวมทั้งการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารต่างๆ เช่น เครื่องหมายจราจรและเครื่องหมายที่แสดงในแผนภูมิต่างๆ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 45) ให้ความหมายว่า การอ่าน หมายถึง การแสดง ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากการแปลสัญลักษณ์คือตัวอักษรที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงไว้

จากที่กล่าวมาสรุปว่าการอ่าน คือ กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการวิเคราะห์ค่า ถอดความ ตีความ ขยายความ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน หรือนำเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ความสำคัญของการอ่าน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2540, หน้า 33) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้เกิดความรู้ ความคิด ความฉลาดและใช้ในการพัฒนาอาชีพการงานได้ด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1) ให้ความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านทำให้เกิด การพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการ เปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต

การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง สำคัญต่อชีวิตประจำวันเพราะ การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากถ้านำความรู้ที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาไปในทางที่ถูกที่ควร และสำคัญต่อการเรียนเพราะการ อ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อความสำเร็จ การอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2544, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิด จนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูล ข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของ มนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนา คุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้

การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทุกเพศทุกวัย ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต รวมทั้งการปรับปรุงตัวในสังคมอย่างมีความสุข และมีคุณค่ามากมายในการพัฒนาอาชีพ การงานให้เจริญก้าวหน้า

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

นภดล จันทรพิบูล (2539, หน้า 74-75) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเป็น 4 ประการดังนี้

1. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้ในเรื่องที่ศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวเนื้อหานั้น โดยผู้อ่านอาจจะต้องศึกษาหาความรู้โดยละเอียดหรือโดยย่อก็ได้ การอ่านเพื่อการแสวงหาความรู้นี้ มักใช้ในการอ่านตำราทางวิชาการหรืออ่านงานเขียน โดยเฉพาะเรื่องราวที่ต้องศึกษาเพื่อความเข้าใจ

2. อ่านเพื่อความบันเทิงเพลิดเพลินผู้อ่านมีความผ่อนคลายอารมณ์ความเพลิดเพลินที่เกิดขึ้นจากการอ่าน อันได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย หรือสารคดี ที่มีเนื้อหาสร้างความเพลิดเพลิน เช่น สารคดีการท่องเที่ยววรรณคดี และวารสาร นิตยสารที่ประกอบด้วยเรื่องราวในแนวสารบันเทิงต่างๆ การอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายนี้เป็นการอ่านที่มีมากในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

3. การอ่านเพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งหมายถึงการคิดค้นในเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษ

4. อ่านเพื่อฝึกทักษะในการอ่านออกเสียง เป็นการฝึกฝนตนเองในการอ่านออกเสียง เพื่อให้ผู้ฟังฟังแล้วเกิดความรู้สึกรู้สึกเข้าใจ หรือซาบซึ้งในอรรถรส ทั้งนี้แล้วแต่ประเภทของงานเขียนที่นำมาอ่าน

กองทัพ เคลือบพลนิชกุล (2542, หน้า 89) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. อ่านเพื่อต้องการศึกษาหาความรู้ การอ่านตามจุดมุ่งหมายข้อนี้ จำเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับผู้เรียน นักศึกษาที่ต้องอ่านตำราตำราเพื่อค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม หรืออ่านเพื่อทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ส่วนผู้ที่ต้องการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมให้เกิดความรู้ กว้างขวางต้องอาศัยการอ่านประจำ

2. การอ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น หรือค้นหาคำตอบ มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นเป็นปกติวิสัย เช่น อยากรู้อะไรเรื่องชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ อยากรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์บ้านเมือง อยากรู้อะไรเรื่องสังคมไทยทั่วไป จึงต้องอ่านเพื่อสนองความต้องการนั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเพ็ดเพลิน และอ่านเพื่อติดตามข่าวสารต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และพัฒนาอาชีพและความเป็นอยู่ของตนเองในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ประเภทของการอ่าน

กองทัพ เคลือบพลิชกุล (2542, หน้า 93) ได้แบ่งการอ่านตามวิธีการอ่านออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. การอ่านในใจ คือ การอ่านไม่ออกเสียงหรือการเงียบ (Silent Reading) เวลาอ่านจะไม่ใช้อวัยวะที่จะช่วยให้ออกเสียงเคลื่อนไหวเลย คงใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษร นัยน์ตารับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทสมองให้รับรู้ เพื่อจดจำและตีความต่างๆ ออกมา
2. การอ่านออกเสียง การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อให้เกิดเสียงดัง (Sound Reading) คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่างๆ ที่เขียนให้ถูกต้อง ชัดถ้อย ชัดคำ และเป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง

วรรณิ โสภประยูร (2542, หน้า 127) ได้แบ่งประเภทของการอ่านได้ 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่
  - 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
  - 1.2 การอ่านร้อยกรอง
  - 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ
2. การอ่านในใจแบ่งออกเป็น 7 แบบ ได้แก่
  - 2.1 การอ่านแบบค้นหาความรู้ เช่น อ่านตำรา
  - 2.2 การอ่านจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่อง เช่น อ่านบทความ
  - 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน เช่น อ่านประวัติศาสตร์ อ่านลำดับเหตุการณ์
  - 2.4 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกคนเพื่อปฏิบัติ เช่น การอ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า อ่านวิธีประกอบอาหาร
  - 2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์ วิจัยเพื่อหาเหตุผล เช่น อ่านข่าวเหตุการณ์สำคัญ
  - 2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดี ข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติ เช่น อ่านโฆษณา
  - 2.7 การอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสังเกตและจดจำ เช่น อ่านชื่อสถานที่เมื่อนั่งรถผ่านไป

5. ประโยชน์ของการอ่าน

จินตนา ไบกาชุยี่ (2543, หน้า 58) ได้สรุปไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิด และการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน กรมวิชาการ (2544, หน้า 58) กล่าวไว้ดังนี้

1. มีความรู้เพิ่มเติม ช่วยให้มีความรู้กว้าง ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่องรอบตัว
2. ประสบการณ์ในการอ่านจะช่วยเสริมความคิดให้พัฒนาขึ้น
3. เป็นผู้ที่ยืดหยุ่นยอมรับ เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี
4. ช่วยให้ผู้สำเร็จในการประกอบอาชีพ
5. ช่วยให้ได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น
6. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. ช่วยให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะผู้ที่อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งกว้างขวาง สามารถแสดงความรู้และความคิดที่ดีได้เสมอ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจะช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อทักษะการฟัง พูด เขียน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด การแก้ปัญหา และพัฒนาบุคลิกภาพการปรับตัวในสังคมได้

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยต้องการพัฒนาทักษะการอ่านด้านอ่านออกเสียง อ่านคำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

1. ความหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2539, หน้า 139) ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียน หมายถึง เครื่องมือถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่สำคัญมาก เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน การเขียนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้โลกเจริญก้าวหน้า นอกจากนี้ การเขียนยังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทักษะการฟัง การพูด และการอ่านอีกด้วย ตามปกติคนที่ฟังมาก อ่านมาก และพูดดี ย่อมเขียนได้ดี ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมทักษะการเขียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทางภาษาและเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรม สืบไป

นภดล จันทรพิชญ์ (2539, หน้า 58) ให้แนวคิดการเขียนว่า หมายถึง การเรียบเรียงความคิดในสิ่งที่จะสื่อสารเป็นตัวหนังสืออย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความต้องการและข้อมูลต่างๆ ไปยังผู้อ่าน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 169) ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียน หมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่ถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา สามารถสื่อสารกันเข้าใจและการเขียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

2. ความสำคัญของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2542, หน้า 140 – 141) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องและผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจ ในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่งหรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง
5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่าง ต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน
6. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ
7. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่นๆ
8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้
9. เป็นการพัฒนาความสามารถ และบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการแสดงความรู้สึกละแนวความคิด
10. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และสังคม

กองทัพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 124-125) ให้ความสำคัญของการเขียน สรุปได้
ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม
2. เป็นเครื่องมือวัดความเจริญด้านอารยธรรมทางภาษาของมนุษย์
3. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
4. เป็นอาชีพที่สุจริตที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน
5. เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษา
6. เป็นเครื่องจรรโลงใจแก่มนุษย์ให้ความเพลิดเพลินแก่ทุกเพศทุกวัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญในการสื่อสาร การแสดงออกทาง
ความคิดเห็นความรู้ประสบการณ์ การเขียนคำได้ถูกความหมาย ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา
สามารถสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนมีประสบการณ์ ความรู้และการแสดงออกถึงความคิดเห็น

3. จุดมุ่งหมายของการเขียน

วรรณี โสมประยูร (2542, หน้า 141) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจน
อ่านแล้วเข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการเขียน ให้พัฒนาขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอนถูกต้องและ
เขียนได้รวดเร็ว
4. เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวม และลำดับความคิด และจัดบันทึก สรุป และย่อใจความ
เรื่องที่อ่านหรือฟังได้
6. เพื่อให้สามารถสังเกต จดจำ และเลือกเฟ้นถ้อยคำ หรือสำนวนโวหารให้ถูกต้อง
ตามหลักภาษา หรือสื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการ
7. เพื่อให้มีทักษะในการเขียนประเภทต่างๆ สามารถนำหลักการในการเขียนไปใช้ให้
เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
8. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้วยการเขียนตามที่ตนเองสนใจและ
มีความถนัด
9. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
การศึกษาค้นคว้าหาความรู้และอื่นๆ

กรมวิชาการ (2544, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ ชี้แจงการปฏิบัติงาน การรายงาน การเขียนจดหมายสื่อสารให้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราวจากจินตนาการหรือเรื่องราวสัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน

2. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน การศึกษาค้นคว้าโดยใช้กระบวนการเขียน จุดบันทึกข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์และสังเกตการณ์อย่างเป็นระบบนำวิธีการของแผนภาพความคิดมาพัฒนางานเขียนและการรายงาน และเขียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์อย่างมีมารยาทในสังคม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเขียนมีจุดมุ่งหมายตามลักษณะความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนกำหนดได้ อาจเขียนเพื่อคลายมือ ฝึกทักษะการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อถ่ายทอดความคิดไปสู่ผู้อ่านบางคน และอาจมีจุดมุ่งหมายของการเขียนเพื่อหารายได้

4. องค์ประกอบของการเขียน

การเขียนเป็นการสื่อสารที่มีองค์ประกอบใหญ่ 4 ประการ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537, หน้า 476)

1. ผู้เขียน ลักษณะของผู้เขียนจะประกอบไปด้วย การคิดสร้างสรรค์อย่างมีจินตนาการ ความรู้ ความสามารถในการเลือกเนื้อหาและการใช้ภาษา การแสดงความคิดเห็น ลักษณะท่าทางการเขียนลายมือของผู้เขียน และจรรยาบรรณของผู้เขียน

2. ภาษา ภาษาไทยมีการจำแนกคำสำหรับใช้ในกาลเทศะที่แตกต่างกัน บุคคลที่ต่างฐานะกันจะใช้คำเหมือนกันคงไม่เหมาะสม เพราะคำๆ เดียวจะใช้กับบุคคลทุกฐานะทุกโอกาส และสถานที่คงไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย โดยทั่วไปจำแนกภาษาไทยออกเป็น 3 ระดับ คือ

2.1 ภาษาปาก ส่วนใหญ่เป็นภาษาพูดมากกว่าเขียน

2.2 ภาษากึ่งแบบแผน เป็นทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ไม่เป็นพิธีการ

2.3 ภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่มีความมุ่งหมาย แบบแผนและหลักเกณฑ์ สำหรับเขียนเฉพาะเรื่อง ภาษาแบบแผนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อเขียนเพื่อพูด และข้อเขียนเพื่อให้อ่าน

3. เครื่องมือทำให้เกิดสาร หมายถึง เครื่องมือที่ผู้เขียนใช้ ได้แก่ ตัวอักษรและเครื่องเขียน

4. ผู้อ่าน การเขียนมีความมุ่งหมายที่แท้จริง คือ เขียนเพื่อให้ผู้อ่าน ดังนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียน และต้องรู้จักใช้ภาษาให้ถูกแตกต่างกัน ตามลักษณะความสนใจ และความต้องการของผู้อ่าน

5. การสอนทักษะการเขียน

การเขียนมีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องอาศัยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ และจะต้อง พยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการเขียนด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเขียน และพยายามฝึกฝนให้ดีขึ้น ได้เสนอ วิธีการสอนเขียนไว้ดังนี้ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2545, หน้า 55-56)

1. ก่อนสอนครูควรพุดจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง ชัดเจนว่า การเขียนหนังสือถูกต้อง ชัดเจน เป็นการแสดงว่าผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี ใครอ่าน ข้อความนั้นๆ ก็อ่านเข้าใจง่าย ไม่มีการเข้าใจผิดและควรอธิบายให้เข้าใจประโยชน์ที่ได้จากการเขียน แต่ละประเภทด้วย

2. พยายามสอนให้การเขียนสัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่านวิธีสอนที่จะให้ สัมพันธ์กับทักษะอื่น ก็คือ ก่อนที่จะเขียนสิ่งใดควรริเริ่มจากการฝึกให้รู้จักฟังเสียก่อนแล้วจึงเขียน เช่น ให้ฟังคำถามแล้วเขียนตอบให้ตรงคำถาม เก็บสิ่งที่ได้ฟังจากการบรรยายไปเขียนหรือให้อภิปรายกัน ในเรื่องที่เขียน จนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความรู้ และมีความคิดที่จะเขียนเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ เสียก่อนแล้วจึงให้ เขียน บางครั้งครูอาจกำหนดให้ผู้เรียนอ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือในห้องสมุดมาเขียนด้วย

3. ในกรณีที่ผู้เรียนเขียนตัวสะกดหนังสือผิดพลาดนั้น ครูควรหาอธิบายให้ผู้เรียนเกิด ความรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องผิดพลาดของตน ดีกว่าทำโทษให้แค้นแล้วแค้นอีก ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่เกิดผลดีแต่อย่างใด วิธีแก้ อาจทำได้โดยรวบรวมคำที่ผู้เรียนมักสะกดผิดเสมอๆ เขียนบนกระดานดำ หรือเขียนใส่บัตรคำ นำไปปิดไว้บนป้ายประกาศของชั้น ครูมอบหน้าที่ให้เด็กเขียนบัตรคำก็ได้ เมื่อรวม คำที่ติดใจมากแล้ว ควรทดสอบคำเหล่านั้นเป็นระยะๆ หรืออาจให้ผู้เรียนเขียนสถิติการเขียนคำ ถูกต้องแต่ละครั้งของตนเองไว้ก็ได้ ในบางครั้งอาจให้แข่งขันสะกดคำถูกบ้างก็ได้ทั้งนี้เป็นการช่วยให้ ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังมิให้เขียนผิด

4. การจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ให้ทำหนังสือสำหรับชั้น หรือประกวด การเขียนนิทาน หรือ ประกวดการเขียนเรื่องจริงที่ได้ประสบมาด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมทักษะการเขียนของผู้เรียนได้ เหมือนกัน

5. ในการสอนวิชาต่างๆ อาจมีโอกาสที่จะฝึกทักษะเขียนได้เสมอครูที่สอนภาษาไทย ควรปรึกษาหารือกับครูที่สอนวิชาอื่นๆ เพื่อช่วยกันหรือร่วมมือกันสอนให้สาระวิชาต่างๆ สัมพันธ์กัน โดยใช้เนื้อหาวิชาอื่นสำหรับฝึกทักษะเขียนก็ได้ เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ อาจให้เขียน เรียงความ หรือรายงานในวิชานั้นๆ ก็ได้

ประกาศรี สี่ห้าไฟ (2534, หน้า 390) ได้เสนอวิธีการสอนเขียนคำไว้ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้ค้นศัพท์ในเรื่องที่เขียน นำมาแลกเปลี่ยนกันบอกและเฉลยพร้อมทั้งเก็บให้คะแนนไว้
2. รวบรวมคำในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงตามพยัญชนะ เรียงตามความหมาย
3. ครูบอกให้เขียนแล้วตรวจ โดยใช้คำและพจนานุกรมประกอบการสอน
4. แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดาน
5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดในเอกสารนั้นๆ
6. นำกฎเกณฑ์มาเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่าย

บันลือ พุททชะวัน (2532, หน้า 170-174) ได้จำแนกแบบการสอนเขียนไว้ 5 แบบ ดังนี้

1. การสอนเขียนแบบใช้เสียงพาไป การสอนเขียนแบบนี้ให้ความดีเด่นของภาษาไทยที่มีเสียงคงที่ และใช้ความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดคำตัวกับการเขียนมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่
2. การสอนเขียนแบบให้เห็นคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น และยังมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค จึงจะช่วยให้เกิดประโยชน์แก่เด็กผู้เรียนได้เห็นรูปแบบของประโยคในการเขียนคำนั้นๆ
3. การฝึกสะกดคำ ในขณะที่ครูเขียน หรือนักเขียนข้อความบนกระดานดำ หรือแผนภูมิประสบการณ์ โดยครูเขียนตามที่นักเรียนสะกด เสร็จแล้วจึงให้นักเรียนอ่าน แล้วจึงคัดลงในสมุด
4. การเขียนโดยใช้บันทึกแบบอย่าง วิธีสอนโดยครูใช้แถบประโยคที่เลื่อนไว้โดยนักเรียนอ่านประโยค แล้วค่อยๆ ปิดประโยคจนมืด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป วิธีสอนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็ว สัมพันธ์กับการกวาดสายตาไปด้วย
5. การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีการเขียนที่ใช้กันมานาน และยังใช้ได้ดีจนถึงปัจจุบันซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอ ใช้เป็นกิจกรรมสอนเขียนใช้สลับกับกิจกรรมอื่นๆ เพื่อล่อใจไม่ให้เกิดเบื่อ การสอนจึงเป็นการฝึกสมาธิและความจำจากการฟัง พร้อมทั้งฝึกเขียนข้อความตามคำสั่ง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องใช้การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ในที่นี้ผู้วิจัยต้องการพัฒนาผู้เรียนในด้านการเขียนสื่อสารด้วยคำ โดยเขียนตามคำบอกสลับกับกิจกรรมอื่นๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

การฝึกเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการเรียนการสอน ดังนั้นการฝึกโดยใช้แบบฝึกก็เป็นการจัดสภาพการณ์เพื่อให้ผู้ฝึกเปลี่ยนพฤติกรรมจนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสร้างแบบฝึกต้องคำนึงถึงหลักการสร้างจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกลักษณะของแบบฝึกที่ดี ประโยชน์ของแบบฝึก หลักการนำไปใช้ เป็นต้น

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น ชุดการฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดทักษะ เป็นต้น มีผู้ให้ความหมายของแบบฝึก แบบฝึกหัดหรือชุดการฝึกไว้ ดังนี้ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2540, หน้า 106) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง การจัดประสบการณ์ฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

สุกิจ ศรีพรหม (2541, หน้า 68) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการฝึก หมายถึง การนำสื่อประสม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถวัลย์ มาศจรัส (2546, หน้า 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกว่า เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมทักษะเกี่ยวกับการเขียนทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนสะกดคำ ครูสามารถใช้แบบฝึกช่วยพัฒนาการเขียน แบบฝึกยังเป็นสิ่งเร้าใจให้ผู้เรียนสนใจ และอยากฝึกทักษะการเขียนให้เกิดความชำนาญมากขึ้น

ปริศนา พลหาญ (2549, หน้า 48) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก หรือแบบฝึกหัด หรือแบบเสริมทักษะ หมายถึง การจัดประสบการณ์การฝึกโดยใช้ตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง และเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึก แบบฝึกหัด หรือชุดการฝึก เป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ งานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกทักษะ และทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ ถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาได้โดยอัตโนมัติ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า แบบฝึกทักษะ

2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

ในการฝึกทักษะของนักเรียนนั้น ครูจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความสนใจของผู้เรียน นอกจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแล้ว ครูยังต้องสร้างแบบฝึกเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เพราะนักเรียนที่เขียนสะกดคำด้วยตนเอง โดยไม่มีแบบฝึกช่วยเลย หรือมีแต่เพียงส่วนน้อย จะทำให้นักเรียนพัฒนาได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญดังนี้

ชาญชัย อาจิณสมจาร (2540, หน้า 98) ได้ให้ความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียน ที่จะทำให้นักเรียนทำให้สำเร็จผลที่ได้เป็นอย่างไร ในอดีตแบบฝึกถูกมองว่าเป็นการบ้าน ปัจจุบันเป็นงานที่ทำในชั้นเรียนหรือที่บ้าน เป็นบทเรียนที่ต้องฝึกและเรียนรู้ เป็นโครงการที่ต้องทำให้เสร็จ เป็นคำถามที่ต้องตอบ หรือทบทวนการเรียนที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้เป็นหนึ่งวงจรของการเรียนการสอน

ชยาภรณ์ พิณพาทย์ (2542, หน้า 118) กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียน และคำศัพท์ต่างๆ ให้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียนทราบดี ความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียน และนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546, หน้า 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกที่ครูนำมาเป็นเครื่องมือในการสอน จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะต่างๆ ให้ดีขึ้น

จิตรา สมพล (2547, หน้า 10) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นสื่อและอุปกรณ์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ปริศนา พลหาญ (2549, หน้า 49) ได้กล่าวว่า แบบฝึกภาษาไทยจะทำให้ให้นักเรียนมีทักษะในด้านภาษา ช่วยเสริมทักษะด้านภาษา และให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร และสื่อความหมายได้ตรงกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษา เพื่อให้เกิดความชำนาญโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกการเขียนสะกดคำ จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่เสมอ จึงจะเขียน สะกดคำได้ถูกต้อง แม่นยำ และสามารถใช้งานติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

3. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ถวัลย์ มาศจรัส (2546, หน้า 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่างๆ ของผู้เรียน

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546, หน้า 13) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ และเพิ่มความมั่นใจในการเรียน ได้เป็นอย่างดี

สุเทวี แก้วนิมิตดี (2547, หน้า 40) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า ประโยชน์ของแบบฝึกทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น มีความเชื่อมั่นความรับผิดชอบต่องานที่ทำนักเรียนสามารถใช้บททบทวนบทเรียน และเห็นความก้าวหน้าของตนเองด้วย ตลอดจนช่วยลดภาระการสอนของครู ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนทำให้ครูทราบจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนได้ชัดเจน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบฝึกมีประโยชน์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะสามารถที่จะทบทวนด้วยตนเองและเห็นความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยลดภาระของครูผู้สอนอีกด้วย

4. ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ในการจัดทำแบบฝึกหัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกที่หลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะที่เราจะฝึก ดังที่มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

ไพรัตน์ สุวรรณแสน (อ้างอิงใน จิตรพร จันทะเวียง, 2542, หน้า 43) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. เกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจ คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกะทัดรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือ ไม่ให้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ

บิลโลว์ (Billow อ้างอิงใน เตือนใจ ตรีนตร, 2544, หน้า 7) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกที่ดีนั้นจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของผู้เรียน เรียงลำดับจากง่ายไปหายากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกเฉพาะอย่าง ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของผู้เรียน แบบฝึกที่ดีควรจะเป็นแบบฝึกสำหรับผู้เรียนที่เรียนเก่ง และซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อน ในขณะเดียวกัน นอกจากนี้แล้วควรใช้หลายลักษณะและมีความหมายต่อผู้ฝึกอีกด้วย

รีเวอร์ส (Rivers อ้างอิงใน เตือนใจ ตรีนตร, 2544, หน้า 7) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. บทเรียนทุกเรื่องควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกมากพอ ก่อนจะเรียนเรื่องต่อไป
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้เพียงแบบฝึกเดียว
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้อแล้ว
4. สิ่งที่ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นบทฝึกสั้นๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน
6. แบบฝึกควรให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดไปด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. การฝึกควรฝึกให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนแล้วสามารถใช้ในชีวิตประจำวัน

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546, หน้า 19) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. มีรูปแบบที่น่าสนใจ ใช้แบบฝึกสั้นๆ ตามลำดับความยากง่าย
2. ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถ ความสนใจ และสภาพปัญหาของนักเรียน
3. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกด้านใดกำหนดเวลา และแบบฝึกควรทันสมัยอยู่เสมอ

จิตรา สมพล (2547, หน้า 20) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกที่ดีต้องมีหลากหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงที่ชัดเจน จุดมุ่งหมายว่าต้องการฝึกด้านใด สำนวนง่าย เข้าใจความสนใจและฝึกใช้ความคิด ตรงตามเนื้อหาในหลักสูตร ไม่มากหรือน้อยเกินไป เหมาะสมกับเวลา วิชา ความสามารถของนักเรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ความพอใจในการเรียน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรเป็นแบบฝึกสั้นๆ ฝึกหลายๆ ครั้ง มีหลายรูปแบบ การฝึกควรฝึกเฉพาะเรื่องเดียว และควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็นอยู่แล้ว คำชี้แจงสั้นๆ ใช้เวลาเหมาะสม เป็นเรื่องที่ทำท่ายให้แสดงความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้ฝึกแล้วก็สามารถพัฒนาตนเองได้ดี จึงจะนับว่าเป็นแบบฝึกที่ดีและมีประโยชน์

5. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกทักษะจำเป็นมากที่จะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะแบบฝึกทักษะจะมีประสิทธิภาพ และมีความน่าเชื่อถือตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกได้นั้น การสร้างแบบฝึกทักษะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาประกอบ เพื่อความเหมาะสมถูกต้อง ในการที่จะนำแบบฝึกไปใช้กับนักเรียนตามวัย ความสามารถ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกมีดังนี้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2522, หน้า 52-62) ได้แนะนำหลักจิตวิทยาที่ควรนำมาใช้ในแบบฝึกสรุปได้ว่า

1. กฎการเรียนรู้ของ Thorndike ในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1.1 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) คือ การให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหลายๆ จะทำให้เกิดความคล่องและชำนาญ การสร้างแบบฝึกจึงช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่เสริมจากแบบฝึกในบทเรียน และมีหลายรูปแบบ

1.2 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ การให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนจะทำให้เกิดความพอใจในการเรียน

1.3 กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ แบบฝึกต้องมีเนื้อเรื่องเป็นที่สนใจของผู้เรียน ความยากง่ายต้องเหมาะสมกับวัย และสติปัญญา มีสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนพอใจ ในการเรียน การประเมินผล ควรกระทำอย่างรวดเร็วหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรคำนึงถึงนักเรียนแต่ละคน มีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป ควรมีลักษณะหลายแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน สามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป และทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก แบบฝึกควรสั้นๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

4. การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต และการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำ ภาษาที่ใช้พูดใช้เขียนในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียน และทำแบบฝึกในสิ่งที่ใกล้ตัว จะทำให้จำได้แม่นยำ นักเรียนยังสามารถนำหลัก และความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาจะช่วยเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวุฒิภาวะ วัย พัฒนาการ ความสนใจ สติปัญญา ความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการจูงใจนักเรียน ให้นักเรียนฝึกทำมากๆ ทำบ่อยๆ จนคล่อง แม่นยำ และเกิดความชำนาญ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

ฮารเรส (Haresse อ้างอิงใน อังศุมาลิน เพิ่มผล, 2542, หน้า 14) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกว่า แบบฝึกจะต้องใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และควรสร้างโดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการแก้ปัญหา และการตอบสนองไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกหลายๆ ชนิด เพื่อเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ
2. แบบฝึกที่สร้างขึ้นนั้นจะต้องให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนทำอะไร
3. ให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการเรียนมาตอบในแบบฝึกให้ตรงตามเป้าหมาย
4. ให้ผู้เรียนตอบสนองสิ่งเร้าด้วยการแสดงความสามารถและความเข้าใจในการฝึก
5. กำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนตอบแบบฝึกแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบด้วยวิธีการตอบอย่างไร

ถวัลย์ มาศจรูส (2546, หน้า 20) ได้กล่าวถึงการสร้างและจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียด เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ
3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์
4. สร้างแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ และส่วนประกอบอื่นๆ เช่น แบบทดสอบก่อนฝึก บัตรคำสั่ง ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ แบบทดสอบหลังเรียน
5. นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ปรับปรุง พัฒนา ให้สมบูรณ์

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึก มีความเหมาะสมต่อพัฒนาการของผู้เรียน สนองความสนใจและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำให้อ่านเป็นเรื่องๆ การประเมินผลแจ้งผลความก้าวหน้าในการฝึกให้ผู้เรียนทราบทันทีทุกครั้ง

7. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

7.1 ความหมายและความสำคัญของการหาประสิทธิภาพ

ในการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้หลายนัย ดังนี้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 428) กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่า เพื่อจะทราบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้สื่อตามวิธีการที่ผ่านมา ว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ได้ผลมากน้อยเพียงใด มีอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2549, หน้า 197) กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่าครูผู้สอนควรจะได้มีการประเมินผลการใช้ว่าสื่อต่างๆ นั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด โดยใช้การสอบถามและการสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนว่าสื่อเหล่านั้นช่วยในการรับรู้ของผู้เรียนแจ่มแจ้งขึ้นหรือไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างเป็นรูปธรรมเพียงใด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการผลิตสื่อ ทำให้ทราบว่าสื่อนั้นมีคุณภาพตามจุดประสงค์ที่สร้างเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

7.2 แนวทางการประเมินสื่อการเรียนการสอน

สุกิจ ศรีพรหม (2541, หน้า 70-71) ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบกับผู้เรียน 1 คน (One-To-One Testing) โดยเลือกผู้เรียนที่ยังไม่เคยเรียนเรื่องที่จะสอนมาก่อนเลยจำนวน 1 คน แล้วให้เรียนจากแบบฝึก โดยปฏิบัติดังนี้

1. ตอบแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
2. เรียนจากแบบฝึกจนจบบทเรียน
3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนไปพร้อมกันในขณะที่เรียน
4. ตอบแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)

แล้วนำผลที่ได้รับมาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่เห็นว่ายังบกพร่อง เช่น เนื้อหาสื่อต่างๆ แบบทดสอบต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นทดสอบกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ใช้กับผู้เรียน 10 คน ที่ยังไม่เคยเรียนบทเรียนดังกล่าวมาก่อน ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 ทุกประการเมื่อเสร็จกระบวนการแล้วนำแบบฝึกมาแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งและนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและทำแบบทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดโดยใช้เกณฑ์ 80/80

ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยทดลองใช้กับผู้เรียนทั้งชั้นเรียนโดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แล้วนำผลไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึก การคำนวณประสิทธิภาพของแบบฝึกนิยามตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำและเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80

80 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึก

80 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบทดสอบหลังเรียน

ถ้าปรากฏว่า ทั้งคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึก และการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 80 ทั้งคู่ ก็ถือว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 153) ได้ให้แนวทางในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ซึ่งมี 2 แนวทาง ดังนี้

1. พิจารณาจากผู้เรียนจำนวนมาก (ร้อยละ 80) สามารถบรรลุผลในระดับสูง (ร้อยละ 80) กรณีนี้เป็นนวัตกรรมสั้นๆ ใช้เวลาน้อยเนื้อหาที่สอนมีเรื่องเดียว

เกณฑ์ 80/80 หมายถึง มีไม่ต่ำกว่า 80% ของผู้เรียนที่ทำได้ไม่ต่ำกว่า 80% ของคะแนนเต็ม

2. พิจารณาจากผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (เช่นร้อยละ 80) กรณีนี้ใช้การสอนหลายครั้ง มีเนื้อหาสาระมาก (เช่น 3 บทขึ้นไป) มีการวัดผลระหว่างเรียน (Formative) หลายครั้ง เกณฑ์ 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1)

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลรวมโดยรวม (E_2)

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนที่สอบได้ทุกคน}}{\text{ผลรวมของคะแนนเต็มของทุกคน}} \times 100$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูง จึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ กรณีนี้ใช้ร้อยละ 80

80 ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ ระหว่างการดำเนินการ (นั่นคือ ระหว่างเรียน หรือระหว่างการทำทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็น ร้อยละ

80 ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลรวม เกิดจากการนำคะแนนจากการวัด โดยรวมเมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทำทดลอง แล้วมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับร้อยละ ซึ่ง ต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การตรวจสอบหาประสิทธิภาพสื่อที่พัฒนาขึ้น สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ไว้ล่วงหน้า โดยจะเป็น เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือ 90/90 ก็ได้ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติการพัฒนาสื่อของวิชานั้นๆ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รัศมี ประทุมมา (2552) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.85/86.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01

จิตราวรรณ สุโพธิ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ กระบวนการและประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 86.60/ 86.39 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สะกดคำ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีโรงเรียนบ้านมุกมันโนนอุดมสามัคคี อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

จรัสศรี นิลเขียว (2554) ได้ศึกษาวิจัยผลการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำและกระบวนการคิดวิเคราะห์จากรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านสะเตง) เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ จากรูปภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในเรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำก่อนและหลังการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนเฉลี่ยภายหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน 3) คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ดี 4) คะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ดี 5) คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ดีมาก ข้อเสนอแนะ: ควรศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์จากรูปภาพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ ภาษาไทยด้านอื่นๆ

วลัยพร อิงปัญญาภม (2552) ได้ศึกษาวิจัยการใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) การใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป และสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีจำนวน 7 เล่ม คือ แบบฝึกหัดการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป (สระอะ เอะ โอะ เออ อัว) และสระประสม (สระเอีย เอือ) เมื่อมีตัวสะกด ซึ่งการใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านที่มีสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 92.00/87.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการที่ใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป และสระประสมเมื่อมีตัวสะกด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นิตยา ชื่อดวงมูข (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาค้นคว้าผลการใช้นั่งสอส่งเสริมการอ่านประกอบจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการ

จัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสมกลุ่มสระการเรียนรู้อาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม กลุ่มสระการเรียนรู้อาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.85/89.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม มีค่าเท่ากับ 0.7236

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสมโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก

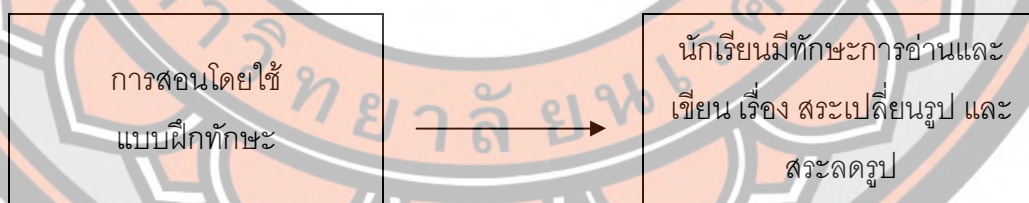
กฤษฎา สืบมา (2556, หน้า 77) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสระการเรียนรู้อาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมสระลดรูป และสระเปลี่ยนรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้อาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนคำที่ประสมสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.75/83.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้อาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนคำที่ประสมสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเท่ากับ 0.7124 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.24 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้อาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนคำที่ประสมสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐานโดยรวมและรายชื่อทุกชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75-2.95$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้สึกรับรู้และสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่แปลกใหม่ ($\bar{X} = 2.95$) ถ้าไม่ถูกบังคับแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่เรียนภาษาไทย ($\bar{X} = 2.90$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ขึ้นตอนน่าเบื่อทำให้ไม่อยากเรียน ($\bar{X} = 2.90$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่เรียนง่ายยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.85$) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่ได้รับมอบหมายงานในช่วงโมงการเรียนภาษาไทย ($\bar{X} = 2.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำที่สุด ได้แก่ ความรู้สึกพอใจและจำได้ดีเมื่อได้เรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาสอน ($\bar{X} = 2.75$) และความรู้สึกชอบที่การเรียนเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 2.75$) โดยสรุปการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกทักษะและนักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้รายงานจึงได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปกลุ่มสระการรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธิดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย รายละเอียด และวิธีการในการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. แหล่งข้อมูล

ในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน

โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. มีประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. มีประสบการณ์ด้านการสอนวิชาภาษาไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้
  - 1.2.1 นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 3.50 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 3.75
  - 1.2.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย สะสมระหว่าง 2.00 – 2.50 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยระหว่าง 2.50 – 3.00
  - 1.2.3 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ต้องเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 และมีผลการเรียนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยต่ำกว่า 2.50
- 1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสามของแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 3 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกเช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ
- 1.4 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสิบของแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 10 คน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกเช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เวลาในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ

2. การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ในการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการดังนี้

1.1 คัดเลือกเนื้อหาที่มีปัญหาต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งพบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปต่ำ เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทั้งหมด 4 ชุด ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมด 16 ชั่วโมง ดังนี้

แบบฝึกทักษะที่ 1	เรื่อง สระอะ	เวลา	4 ชั่วโมง
แบบฝึกทักษะที่ 2	เรื่อง สระเอะ	เวลา	4 ชั่วโมง
แบบฝึกทักษะที่ 3	เรื่อง สระโอะ	เวลา	4 ชั่วโมง
แบบฝึกทักษะที่ 4	เรื่อง สระเออ	เวลา	4 ชั่วโมง

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หลักสูตร โดยทำการศึกษาเอกสารต่างๆ ดังนี้

1.2.1 คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1.2.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.2.3 หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา มาตรฐาน/ตัวชี้วัด และโครงสร้างเวลาเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3 วิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปกำหนดขอบเขตของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา ของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา
1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระอะได้ถูกต้อง	สระเปลี่ยนรูป	4 ชั่วโมง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง	สระอะ	
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง		
4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง		

ตาราง 2 (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา
1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระเอะได้ถูกต้อง	สระเปลี่ยนรูป	4 ชั่วโมง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระเอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง	สระเอะ	
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระเอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง		
4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง		
1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระโอะได้ถูกต้อง	สระลดรูป	4 ชั่วโมง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระโอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง	สระโอะ	
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระโอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง		
4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง		
1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระเออได้ถูกต้อง	สระเปลี่ยนรูป	4 ชั่วโมง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระเออ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง	สระเออ	
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระเออเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง		
4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง		

1.4 ศึกษาเอกสารเพื่อนำไปสู่การสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่องสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความหมายของแบบฝึกทักษะ
- 2) ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
- 3) ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
- 4) ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

5) หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

6) หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

7) การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

1.5 นำคำพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ประสมสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป จำนวน 108 คำ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) จำนวน 32 คน จากนั้น จึงคัดเลือกคำที่นักเรียนเขียนผิดร้อยละ 60 ขึ้นไป มากำหนดเป็นเนื้อหา

1.6 นำคำที่ประสมสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป ที่คัดเลือกไว้จำนวน 58 คำ ที่ได้มาจากคำที่นักเรียนเขียนตามคำบอกผิดมากที่สุด มาสร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 4 เล่ม เล่มละ 12 แบบฝึกดังนี้

เล่มที่ 1 คำที่มีสระอะ (-ะ) เปลี่ยนรูป

เล่มที่ 2 คำที่มีสระอะ (เ-ะ) เปลี่ยนรูป

เล่มที่ 3 คำที่มีสระอะ (โ-ะ) ลดรูป

เล่มที่ 4 คำที่มีสระอะ (เ-อ) เปลี่ยนรูป

ในแบบฝึกแต่ละเล่มประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

1.6.1 เต็มสระให้มีความหมาย

1.6.2 แจกรูปประสมคำกันเถอะ

1.6.3 อ่านถูก – เขียนผิด

1.6.4 ประสมคำแปลงร่าง

1.6.5 จับคู่กันนะ

1.6.6 เลือกว่า – เขียนขวา

1.6.7 เด็กๆ จำ.....มาเขียนคำกันดีกว่า

1.6.8 ฝึกสมอง – ลองทำ

1.6.9 อ่านสนุกกับคำคล้องจอง

1.6.10 นับคำคล้องจอง

1.6.11 เรียงร้อยถ้อยคำ

1.6.12 นับดีดีมีรางวัล

1.7 ตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ และการสะกดคำ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.8 นำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.9 นำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป แล้วนำผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม โดยเกณฑ์ที่กำหนด คือ ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

1.9.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

1.9.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน

1.10 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ การสะกดผิด การใช้ลักษณะนามไม่ถูกต้อง การเพิ่มเติมข้อความและรูปภาพเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ การพิมพ์ข้อความตกหล่นและการพิมพ์วรรคตอนไม่ถูกต้อง ไปปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป เพื่อนำไปสู่การหาประสิทธิภาพต่อไป

2. การดำเนินการตรวจสอบประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่องสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 การประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การตรวจสอบประสิทธิผลแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้เวลาในการศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.2 การตรวจสอบประสิทธิผลแบบกลุ่มเล็ก (หนึ่งต่อสาม) นำแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแล้วไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน(ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโดยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการใช้แบบฝึกทักษะให้นักเรียนทราบ เก็บคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและเก็บคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย หลังเรียน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.1.3 การตรวจสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มใหญ่ (ภาคสนาม) นำแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน โดยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการใช้แบบฝึกทักษะให้นักเรียนทราบ เก็บคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและเก็บคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยหลังเรียนแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป เป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของริเคอร์ต มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 กำหนดขอบข่ายของเนื้อหา

3.1.3 ร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมเชิงเนื้อหา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของริเคอร์ตโดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาคูณภาพของแบบฝึกทักษะ โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.3.4 นำแบบร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบด้านภาษา และเนื้อหา นำมาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม เกณฑ์การยอมรับ $\bar{X} \geq 3.5$ และ $SD \leq 1.00$

3.2 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน – เขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน – เขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อๆ ละ 1 คะแนน โดยมี ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับวิธีสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน

3.2.2 ศึกษาสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชา ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจัดทำโครงสร้าง แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย

3.3.3 จัดทำร่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยตามโครงสร้าง แบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ รายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบ

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนข้อสอบ	
		สร้างจริง	ต้องการจริง
สระเปลี่ยนรูปสระอะ	1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสม สระอะได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำ คล้องจองที่ประสมด้วยสระอะ เปลี่ยน รูปได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียน ข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง	7	5

ตาราง 3 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนข้อสอบ	
		สร้างจริง	ต้องการจริง
สระเปลี่ยนรูปสระอะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระอะได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง 	8	5
สระเปลี่ยนรูปสระโอะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระโอะได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระโอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระโอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง 	8	5
สระเปลี่ยนรูปสระเออ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระเออได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระเออ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระเออ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง 4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง 	7	5

3.3.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบคำถามในแต่ละข้อว่า “สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่” โดยเมื่อนำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ($IOC \geq 0.50$) พบว่า แบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67-1.00 และได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงข้อคำถามแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ เพื่อนำไปหาคุณภาพต่อไป

3.3.6 นำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย แล้วผลการตรวจสอบแบบทดสอบมาคำนวณหาค่าความยากง่าย (P) (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 166) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 171 – 172) ได้ค่าความยาก ระหว่าง 0.57 – 0.83 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) อยู่ระหว่าง -0.35 – 0.87 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบ คือ ได้ค่าความยากระหว่าง 0.57 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 – 0.87 ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ

3.3.7 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 20 ข้อ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน เพื่อนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับด้วยวิธีของลิვისตัน (Livingston) (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 172) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.81 และนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปจัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ช่วง

4.1 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญดำเนินการดังนี้

4.1.1 นัดหมายผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแบบฝึกทักษะ

4.1.2 ส่งแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญ

4.1.3 รับแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คัดมาจากผู้เชี่ยวชาญ

4.2 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.2.1 การทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเพื่อวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ (E_1)

4.2.2 การทดสอบหลังเรียนเพื่อวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.1 การประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน แล้วแปลผลของค่าเป็นระดับความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป มีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16

5.2 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป (E_1) และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป (E_2)

ขั้นตอนที่ 2 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. แหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) ปีการศึกษา 2559 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จำนวน 30 คน ซึ่งได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

1. เป็นนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เป็นนักเรียนในโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีการส่งเสริมสนับสนุน และเห็นความสำคัญของการวิจัย รวมทั้งให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านและเขียน จำแนกเป็นก่อนเรียนและหลังเรียน

ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาแบบฝึกทักษะในครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีเนื้อหาย่อย ดังนี้

- 3.1 สระอะ
- 3.2 สระเอะ
- 3.3 สระโอะ
- 3.4 สระเออ

4. แบบแผนการวิจัย

ในการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design)

ตาราง 4 แสดงแบบแผนการวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป

ทดสอบก่อนเรียน	การใช้แบบฝึกทักษะ	ทดสอบหลังเรียน
T1	X	T2

เมื่อ T1 แทน การทดสอบก่อนใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

T2 แทน การทดสอบหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

X แทน การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปร คือ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป

6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน มีการดำเนินงาน ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป เพื่อเป็นคะแนนก่อนเรียนของนักเรียน

6.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป จำนวน 16 ครั้งๆ ละ 1 ชั่วโมง ดังนี้

ตาราง 5 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน บ้านกระซังค์ (ประชาอุทิศ)

วันที่ เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม (เรื่อง)
6 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระอะ (-ะ)
7 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระอะ (-ะ)
8 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระอะ (-ะ)
9 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระอะ (-ะ)
10 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเอะ (เ-ะ)
13 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเอะ (เ-ะ)
14 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเอะ (เ-ะ)
15 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเอะ (เ-ะ)
16 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระโอะ (โ-ะ)
17 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระโอะ (โ-ะ)
20 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระโอะ (โ-ะ)
21 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระโอะ (โ-ะ)
22 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเออ (เ-อ)
23 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเออ (เ-อ)
24 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเออ (เ-อ)
27 มิถุนายน 2559	1 ชั่วโมง	สระเออ (เ-อ)

6.3 หลังจากที่ได้ดำเนินการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป เพื่อนำมาเป็นคะแนนหลังเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 เปรียบเทียบการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยสถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t - test Dependent)

7.2 เปรียบเทียบการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 ด้วยสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (t - test one sample)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเดียวกับการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินแบบฝึกทักษะเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตอนที่ 3 ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อทราบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศ เพื่อทราบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ และเพื่อทราบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลผลิต ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียน มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประเด็นเนื้อหาที่ต้องการสอบถามความพึงพอใจ
3. จัดทำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามประเด็นเนื้อหาที่กำหนด แบบประเมินตามแบบของลิเคิร์ต (Likert อ้างอิงใน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184)
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ในด้านการใช้ภาษาของแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00
6. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเดียวกับการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มใหญ่ (ภาคสนาม) เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.84
7. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. หลังจากใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาตรวจนับคะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน แล้วแปลผลของค่าเป็นระดับความพอใจโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 214)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539, หน้า 44)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของคะแนนผลรวม

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ใช้สูตรดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 103)

$$E_1 = \frac{\sum X_1 / N}{A} \quad \text{และ} \quad E_2 = \frac{\sum X_2 / N}{B}$$

เมื่อ E_1	แทน	คะแนนรวมของทุกคนจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
E_2	แทน	คะแนนของการใช้แบบทดสอบหลังเรียน
$\sum X_1$	แทน	คะแนนรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน
$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ใช้สูตรดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามข้อนั้นๆ
$\sum$	แทน	การรวม
R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. ค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนรายข้อ มีสูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 166)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P	แทน	ค่าความยาก
R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูก
N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

6. ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน ด้วยวิธี Brennan มีสูตรดังนี้ (ปกกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 171)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
U	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกต้องของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์
L	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกต้องของกลุ่มที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์
n_1	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบผ่านเกณฑ์
n_2	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

7. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน และเขียนโดยใช้สูตรของ ลิฟวิงตัน (Livingston) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 99) มีสูตรดังนี้

$$r_{cc} = \frac{r_u \sigma_0^2 + (\bar{X} - c)^2}{\sigma_0^2 + (\bar{X} - c)^2}$$

เมื่อ r_{cc}	แทน	ความเที่ยงแบบอิงเกณฑ์
r_u	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบที่ได้จากการสอบซ้ำ
σ_0^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนการสอบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนน
C	แทน	คะแนนเกณฑ์

8. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยสถิติทดสอบที่แบบอิสระ (t – test Dependent) ใช้สูตรดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}, \text{ df} = n - 1$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่
D	แทน	ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	กำลังสองของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
n	แทน	จำนวนคู่ของข้อมูล (หรือจำนวนคน)
df	แทน	องศาหรือขั้นความเป็นอิสระ

9. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (t-test One Sample) ใช้สูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 238)

$$t = \frac{X - \mu}{\frac{S_x}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่
μ	แทน	เกณฑ์ที่กำหนด
S_x	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มทดลอง
n	แทน	ขนาดของกลุ่มทดลอง

10. ค่าความเที่ยงของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค มีสูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 179)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	สถิติทดสอบที
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
D	แทน	คะแนนผลต่างระหว่างก่อนและคะแนนหลังเรียน
$\bar{D}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลต่าง
SD_D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่าง
% of mean	แทน	ร้อยละของค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกเป็น

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป กับเกณฑ์ ร้อยละ 80

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 มีผลดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด คือ

แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง สระอะ เวลา 4 ชั่วโมง

แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง สระเอะ เวลา 4 ชั่วโมง

แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง สระโอะ เวลา 4 ชั่วโมง

แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง สระเออ เวลา 4 ชั่วโมง

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ปรากฏผลดังตาราง ดังนี้

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1

ที่	รายการ	n = 3		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะ			
	1.1 สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	0.58	มาก
	1.2 คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะชัดเจน	4.33	0.58	มาก
	เฉลี่ย	4.33	0.58	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	รายการ	n = 3		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
2	จุดประสงค์การเรียนรู้			
	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา และสาระการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
	2.2 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วน ชัดเจนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้ได้	4.33	0.58	มาก
	2.3 ระบุพฤติกรรมสามารถวัดและประเมินได้	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.44	0.19	มาก
3	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			
	เนื้อหา			
	3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
	3.2 เหมาะกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ	4.33	0.58	มาก
	3.4 มีความเหมาะสมกับเวลา	4.33	0.58	มาก
3.5 เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.67	0.58	มากที่สุด	
	เฉลี่ย	4.56	0.19	มากที่สุด
4	แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน			
	4.1 มีแนวทางประเมินผลวัดทักษะการอ่านและเขียนที่ชัดเจน	3.67	0.58	มาก
	4.2 มีแนวทางประเมินผลวัดทักษะการอ่านและเขียนตามหลักวิชาการ	4.00	0.00	มาก
	4.3 มีโครงสร้างของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนมีความเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
	4.4 แบบทดสอบมีคุณภาพน่าเชื่อถือ	3.67	0.58	มาก
	เฉลี่ย	3.94	0.14	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.32	0.16	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ ด้านแบบฝึกหัดระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 รองลงมา คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และด้านที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94

3. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 ผลปรากฏดังตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 แสดงผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียน จำนวน 9 คน

ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ				ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ	
ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย	
81.67	80.37	83.33	84.67	84.52	
รวมเฉลี่ยร้อยละ			83.67	รวมเฉลี่ยร้อยละ 84.52	
ประสิทธิภาพของกระบวนการ =			83.67	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ = 84.52	
$E_1 / E_2 = 83.67/84.52$					

จากตาราง 7 พบว่าแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและลดรูป มีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 83.67 เมื่อพิจารณาแต่ละชุด คือ ชุดที่ 1, 2, 3 และ 4 มีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 81.67, 80.37, 83.33 และ 84.67 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพผลลัพธ์เท่ากับ 84.52 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/84.52 ซึ่งเป็นไปตามกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตาราง 8 แสดงผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียน จำนวน 30 คน

ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบฝึกหัด ระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ				ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ในการทำแบบทดสอบ วัดทักษะการอ่านและเขียน หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ	
ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน ภาษาไทย	
81.50	80.44	87.33	81.47	82.91	
รวมเฉลี่ยร้อยละ			82.13	รวมเฉลี่ยร้อยละ	82.91
ประสิทธิภาพของกระบวนการ =			82.13	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ =	82.91
$E_1/E_2 = 82.13/82.91$					

จากตาราง 8 พบว่าแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปในภาพรวมมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 82.13 เมื่อพิจารณาแต่ละชุด คือ ชุดที่ 1, 2, 3, และ 4 มีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 81.50, 80.44, 87.33 และ 81.47 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพผลลัพธ์เท่ากับ 80.44 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.13/82.91 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกเป็น

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ผลปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (n = 30)

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	Sig
ก่อนเรียน	30	17.60	3.59				
หลังเรียน	30	24.07	2.98	6.47	1.07	32.9711 *	0.0000

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.60 คะแนน และ 24.07 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปกับเกณฑ์ 80 ซึ่งผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (n = 30)

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	% of mean	t	Sig (1-tailed)
หลังเรียน	30	20	24.07	2.98	80.22	2.88*	0.0037

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า การทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.22 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำเสนอดังนี้

ตาราง 11 ผลการประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1. ด้านปัจจัยนำเข้า			
1.1 แบบฝึกทักษะมีความหลากหลายน่าสนใจสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.77	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาที่กำหนดในแบบฝึกทักษะเหมาะสมชัดเจน	4.57	0.50	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ			
2.1 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและเขียน	4.50	0.63	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน	4.70	0.60	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง	4.37	0.76	มาก
3. ด้านผลผลิต			
3.1 นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานได้ด้วยตนเอง	4.53	0.57	มากที่สุด
3.2 นักเรียนพอใจในผลงานตนเอง	4.60	0.72	มากที่สุด
3.3 นักเรียนพอใจที่ได้ชื่นชมผลงานของเพื่อน	4.53	0.68	มากที่สุด
3.4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น	4.43	0.68	มาก
3.5 นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.53	0.68	มากที่สุด
ภาพรวม	4.53	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 มีค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 รองลงมา คือ นักเรียนพอใจในผลงานตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิจัยและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ
  - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ กับเกณฑ์ ร้อยละ 80
3. เพื่อประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย รายละเอียดและวิธีการในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 4 ชุด และนำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ

ของแบบฝึกทักษะ จากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 คน โดยใช้เด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน คละความสามารถ เพื่อปรับปรุงด้านการใช้ภาษาและรูปแบบของแบบฝึกทักษะ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 9 คน (แบบกลุ่มเล็ก) เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสวน(ประชานุกูล) อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน (ภาคสนาม) เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลอง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จำนวน 30 คน ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน จากนั้นดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ เมื่อดำเนินการสอนด้วยแบบฝึกทักษะเสร็จสิ้นแล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน แล้วนำคะแนนมาเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป ของนักเรียนจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ โดยใช้ค่าสถิติ t – test Dependent และจากคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้ค่าสถิติ t – test one sample

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาตรวจความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ

หาค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของแบบฝึกทักษะจากการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยหาค่า E_1 / E_2 และพิจารณาตามเกณฑ์ 80/80

2. การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบที (t – test Dependent) และเปรียบเทียบผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ระหว่างหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบที (t – test one sample)

3. การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์และแปลผล

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีความคิดเห็นว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และหาประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 9 คน และ 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/84.52 และ 82.13/82.91 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้แบบฝึกทักษะ โดยเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีทักษะการอ่านและเขียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/84.52 ซึ่งเป็นไปตามกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีทักษะการอ่านและเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประเมินการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจมาก

ที่สุดคือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 รองลงมา คือ นักเรียนพอใจในผลงานตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าเพื่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ และการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและประเมินว่า แบบฝึกทักษะที่ใช้ในการสอนมีความเหมาะสมมากในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านคำชี้แจงประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลของแบบฝึกทักษะทั้ง 4 ชุด ทั้งนี้เพราะแบบฝึกทักษะที่ผู้จัดทำได้พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนในการพัฒนาเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.1 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะซึ่งประกอบด้วย การศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะ การศึกษาเนื้อหา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัด และประเมินผล จากนั้นจึงนำข้อมูลมาออกแบบและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะของถวัลย์ มาศจรัส (2546, หน้า 20) ได้กล่าวถึงการสร้างและจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไว้ดังนี้ ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียด เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์สร้างแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ และส่วนประกอบอื่นๆ เช่น แบบทดสอบก่อนฝึก บัตรคำสั่ง ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ แบบทดสอบหลังเรียน นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนา ให้สมบูรณ์ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาตลอด ซึ่งมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ขั้นการทดลอง เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะและหาประสิทธิภาพของ แบบฝึกทักษะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมทางด้านภาษา เวลา ที่ใช้ของแบบฝึกทักษะแล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขจากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ปานกลาง อ่อน ระดับละ 3

คน พบว่าแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 83.67 เมื่อพิจารณาแต่ละชุดพบว่า ชุดที่ 1,2,3 และ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 81.67, 80.37, 83.33 และ 86.34ตามลำดับ มีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 84.52 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 83.67/84.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.3 ขั้นการทดลองภาคสนาม เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสวน (ประชานุกูล) จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน จำแนกเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 10 คน พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป มีประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 82.13 เมื่อพิจารณาแต่ละชุดพบว่า ชุดที่ 1, 2, 3 และ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 81.50, 80.44, 87.33 และ 81.47 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 81.44 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 82.13/82.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ได้มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและเขียนสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป ทำให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน ผ่านการทดลองกับกลุ่มเด็กและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอยู่ตลอดเวลา จนทำให้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป พบว่า 1) ความสามารถการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ความสนใจของนักเรียน การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้เรียนจะเรียนรู้ตามระดับความสามารถของตนเอง ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนและสนับสนุนให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร อิงปัญญาลาภ (2552) ได้ศึกษาวิจัยการใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) การใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป และสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีจำนวน 7 เล่ม คือ

แบบฝึกหัดการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป (สระอะ เอะ โอะ เออ อัว) และสระประสม (สระเอีย เอือ) เมื่อมีตัวสะกด ซึ่งการใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านที่มีสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 92.00 / 87.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการใช้แบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูปและสระประสมเมื่อมีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกพัฒนาการอ่านคำที่ประสมสระลดรูปหรือเปลี่ยนรูป และสระประสมเมื่อมีตัวสะกด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่าผลการแสดงความพึงพอใจต่อการเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์และฝึกทักษะสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการใช้ภาษาที่อ่านง่าย และเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ส่งเสริมผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัย และรับผิดชอบในการทำงาน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข นักเรียนจึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ จิตราวรรณ สุโพธิ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพกระบวนการและประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 86.60/ 86.39 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีโรงเรียนบ้านมุกมันโนนอุดมสามัคคี อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้สอนควรมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และแนะนำในส่วนที่คิดว่าจะเป็นปัญหาต่อนักเรียนในขณะที่นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
2. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม อาจมีนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจในการจัดกิจกรรมในช่วงแรกๆ ครูควรอธิบายขั้นตอนและวิธีการในการเรียนให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนดำเนินกิจกรรม
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนมีการศึกษาเนื้อหาพร้อมกัน แบ่งหน้าที่กันทำงานและร่วมกันอภิปรายผล เพื่อสรุปเนื้อหาพร้อมกันเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาท และหน้าที่ของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูประดับชั้นอื่นต่อไป
2. ควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป โดยใช้แบบฝึกทักษะกับนวัตกรรมการสอนประเภทอื่น
3. ควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะกับนวัตกรรมการสอนประเภทอื่น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษฎา สืบมา. (2556). **การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมสระลดรูป และสระเปลี่ยนรูป
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐาน.**

ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

กำชัย ทองหล่อ. (2540). **หลักภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รวมสาส์น.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

นิตยา ชื่อดวงผุย. (2553). ผลการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบจัดกิจกรรมตามแนวคิดการ
ใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.

พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2539). **หลักภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

พิศมัย แก้วทาสี. (2550). **การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำประสมด้วยสระ
เปลี่ยนรูป และสระลดรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT.** ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

รังศิยา ทองงาม. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียนคำที่ประสมสระลดรูป และสระ
เปลี่ยนรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

รัศมี ประทุมมา. (2552). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542.**

กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 5).

กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรรณิ์ โสมประยูร. (2544). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แบบฝึกเสริม**

ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครูสภา.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระภาษาไทย
เรื่อง สระ -ะ เปลี่ยนรูป

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1: ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท 4.1: เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระสำคัญ

การฝึกอ่านและ เขียน พยัญชนะใหม่ในบทเรียน การฝึกอ่านการแจกรูปคำที่ประสมสระ -ะ ที่มีตัวสะกด ช่วยให้เกิดทักษะการอ่านสะกดคำตามอักขรวิธี และรู้จักคำกว้างขวางขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระอะได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
4. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

คำที่ประสมสระ -ะ เปลี่ยนรูป

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นักเรียนช่วยครูตีแผนภูมิเพลง “สระอะ” บนกระดานดำเพื่อฝึกร้องและให้เกิดความคิดรวบยอดในการสะกดคำดังนี้

เพลงสระอะ

คำร้อง ผ.ศ.ประคอง สุทธสาร ทำนอง This is the way

คำสระอะจะมีเสียงสั้น

อยู่คู่เคียงกันพยัญชนะ

อะ ปะ กระปะ กระทบ ตะกละ

มะระ ล้วนอะ ตามมาเรียงราย

คำสระอะมีตัวสะกด

อะจะกระโดดเป็นหันอากาศ

เช่น กะ - น - กัน และฉัน นั้น มัน

ตัวจะแปรผันเป็นหันอากาศ (ซ้ำ)

3. ครูและนักเรียนช่วยกันอ่านเนื้อเพลงจนคล่อง จำนวน 2 จบ
4. ให้นักเรียนร้องเพลงตามที่ละครคนคล่องทั้งทำนองและจังหวะ
5. อภิปรายสาระสำคัญในเพลงร่วมกัน ได้แก่ “สระ -ะ เป็นสระเสียงสั้น ใช้เขียนทำคำอ่านออกเสียงคำนั้นเป็นอะ แต่ถ้ามีตัวสะกด สระ -ะ จะเปลี่ยนรูปเป็นไม้หันอากาศ เช่น กัน ฉัน ดัง ตัก เป็นต้น
6. ครูเขียนคำ กัน ฉัน ดัง ตัก บนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านสะกดคำตามครู เช่น
 $ก + -ะ + น = กัน$ $ฉ + -ะ + น = ฉัน$
 $ด + -ะ + ง = ดัง$ $ต + -ะ + ก = ตัก$
7. ให้นักเรียนที่ละครช่วยกันอ่านสะกดคำด้วยตนเองจนคล่อง แล้วจึงอ่านเป็นคำ
8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง สระ -ะ เปลี่ยนรูป แบบฝึกที่ 1 – 3

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง สระอะ
2. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน สระ -ะ เปลี่ยนรูป

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกต
  - 1.1 ความสนุกสนานในการร้องเพลง
  - 1.2 ความเข้าใจในการอภิปรายสาระสำคัญในเพลง และการสรุปหลักเกณฑ์การอ่านคำที่ประสมสระ -ะ เปลี่ยนรูป
  - 1.3 ความตั้งใจในการอ่านคำ
2. ตรวจผลงาน
  - 2.1 ความถูกต้องในการร้องเพลง การสรุปกฎเกณฑ์ การอ่านคำ
  - 2.2 การทำแบบฝึกทักษะ

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบก่อนเรียน
3. แบบทดสอบหลังเรียน

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ใช้การผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ความเห็นของผู้บริหาร

ครูผู้สอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่องสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป

ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน

เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ ๑

เรื่อง สระอะ (- ะ)

นางสาวนิราพร มีพาน

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ)

ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน
เรื่อง สระเปลี่ยนรูป – สระลดรูป

เล่มที่ ๑
เรื่อง สระอะ (- ะ)

นางสาวนิราพร มีพาน
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านกระซังค์(ประชาอุทิศ)
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลุม จังหวัดสุโขทัย

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้ง ๔ เล่ม จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในเรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป โดยการให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหา และการฝึกปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเองในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือไม่เข้าใจ นักเรียนสามารถตรวจสอบความรู้ ความสามารถและทดสอบผลการเรียนได้ด้วยตนเอง

แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง สระเปลี่ยนรูป (สระอะ) เล่มนี้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาภาษาไทย

นिरาพร มีพาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจงสำหรับครู.....	ค
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน.....	ง
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	1
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	2
ใบความรู้ เรื่อง สระอะ (- อะ).....	5
แบบฝึกทักษะที่ ๑ เต็มสระ (- อะ) ให้มีความหมาย.....	7
แบบฝึกทักษะที่ ๒ แจกรูปประสมคำกันเถอะ.....	8
แบบฝึกทักษะที่ ๓ อ่านถูก - อ่านผิด.....	9
แบบฝึกทักษะที่ ๔ ประสมคำแปลงร่าง.....	10
แบบฝึกทักษะที่ ๕ จับคู่กันนะ.....	11
แบบฝึกทักษะที่ ๖ เลือกซ้าย - เขียนขวา.....	12
แบบฝึกทักษะที่ ๗ เด็กๆ จำ...มาเขียนคำกันดีกว่า.....	13
แบบฝึกทักษะที่ ๘ ฝึกสมอง - ลองทำ.....	14
แบบฝึกทักษะที่ ๙ อ่านสนุกกับคำคล้องจอง.....	15
แบบฝึกทักษะที่ ๑๐ นับคำคล้องจองซิจ๊ะ.....	16
แบบฝึกทักษะที่ ๑๑ เรียงร้อยถ้อยคำ.....	17
แบบฝึกทักษะที่ ๑๒ นับดีดีมีรางวัล.....	18
แบบทดสอบหลังเรียน.....	19
เฉลยแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน.....	21
บรรณานุกรม.....	22

คำชี้แจงสำหรับครู

ครูผู้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ควรจะได้ศึกษาขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ให้เข้าใจ ดังนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ให้ครบจำนวนนักเรียน
2. ครูต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้ครบ
3. ก่อนสอนครูควรตรวจสอบอุปกรณ์การสอนที่เตรียมไว้ให้เรียบร้อย
4. จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้และคู่มือครู โดยเฉพาะเนื้อหา ที่จะสอนอย่างละเอียด
5. ก่อนเรียนครั้งแรก ให้ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน โดยรักษาวินัยหรือระเบียบอย่างเคร่งครัด
6. หลังเรียนแต่ละแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังแต่ละชุด จำนวน 10 ข้อ
7. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ
8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ
9. ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึก

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐาน
2. นักเรียนศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมตามลำดับ
3. หากนักเรียนไม่เข้าใจ ไม่แน่ใจ ต้องปรึกษาครู หรือศึกษาบทวนใหม่ อีกครั้ง
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนแต่ละเล่มนักเรียนต้อง ทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรม
7. เมื่อศึกษาครบทุกเล่มจบแล้ว นักเรียนต้องทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ เพื่อประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระอะได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนข้อความสั้นๆที่ประสมคำด้วยสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
๔. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชุดที่ ๑ สระอะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือสระอะ

ก. -ะ

ข. แะ

ค. -ะ

๒. สระในข้อใดเมื่อตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้หันอากาศ

ก. -ะ + ตัวสะกด

ข. -ะ + ตัวสะกด

ค. แะ + ตัวสะกด

๓. ข้อใดอ่านแจกรูปประสมคำ คำว่า “ชัน” ได้ถูกต้อง

ก. ช + -ะ + น

ข. น + -ะ + ช

ค. ช - -ะ + น

๔. คำในข้อใดอ่านว่า “ รอ - อะ - กอ ”

ก. ลัก

ข. รัก

ค. ระก

แบบทดสอบก่อนเรียน

๕. คำในข้อใดมีคำที่ประสมสระอะ

- ก. ไบบัว   ข. ผักบั้ง   ค. เตอะ

๖. คำในข้อใดเขียนผิด

- ก. ความรัก   ข. ถะงน้ำ   ค. ไก่ขัน

๗. “ไก่ขัน วันจันทร์ .....” เต็มคำคล้องจองให้ถูกต้อง

- ก. ไส่ล้ง   ข. กังหัน   ค. ผั้นไป

๘. “ยายขันมัดผมชายปัก” จากข้อความนี้มีคำที่ประสมด้วยสระ-ะ ทั้งหมดกี่คำ

- ก. 1 คำ   ข. 2 คำ   ค. 3 คำ

๙. ก + -ะ + ผ   ข้อใดเรียงคำประสมด้วยสระอะได้ถูกต้อง

- ก. กัผ   ข. ผัก   ค. ผะก

๑๐. คำในข้อใด ไม่ใช่ คำที่ประสมสระอะ

- ก. ตัวโต   ข. ตัดขาด   ค. พับผ้า

สระอะ (- อะ)

อ่านว่า สระ - อะ

ฝึกเขียนตามรอยประให้ถูกต้อง

ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ ะ

จงเติมสระ - อะ ลงในคำต่อไปนี้

ก..... จ..... น..... ต..... บ.....

การเขียนคำที่ประสมด้วยสระ-อะ และไม่มีตัวสะกด

พยัญชนะ + สระ-อะ

ก + -อะ → กะ

จ + -อะ → จะ

น + -อะ → ต + -อะ → บ + -อะ →

ใบความรู้

สระอะ (- อะ)

คำที่ประสมด้วย สระ - อะ

เมื่อมีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูปเป็น **ไม้หันอากาศ (- ั)**

ตัวอย่าง

พยัญชนะ + สระ + ตัวสะกด

ผ + -อะ + ก → ผัก

ว + -อะ + ด → วัด

ข + -อะ + น →

ด + -อะ + ง →

ฟ + -อะ + ก →

ร + -อะ + ก →

สระ อะ เปลี่ยนรูป

อ่านออกเสียงคำ ที่ประสมด้วย สระ -อะ มีตัวสะกดจากภาพที่กำหนดให้

ฟ+อะ+ก

ฟัก

ผ+อะ+ก

ผัก

ข+อะ+น

ขัน

ถ+อะ+ง

ถัง

แบบฝึกทักษะที่ ๑
เติมสระ -ะ ให้มีความหมาย

ให้นักเรียนดูภาพ แล้วเติมสระ -ะ ให้มีความหมาย

กร ____ โดด

กร ____ ต่าย

กร ____ เทียม

กร ____ ัก

กร ____ ดุม

แบบฝึกทักษะที่ ๒
แจกรูปประสมคำกันเถอะ

จงเขียนคำที่ประสมด้วย“สระ-ะ” และไม่มีตัวสะกด

ตัวอย่าง

ก + -ะ = กะ

๑. ค + -ะ =

๒. จ + -ะ =

๓. น + -ะ =

๔. ต + -ะ =

๕. ป + -ะ =

๖. ฐ + -ะ =

๗. ม + -ะ =

๘. ท + -ะ =

๙. ส + -ะ =

๑๐. ง + -ะ =

แบบฝึกทักษะที่ ๓

อ่านถูก – อ่านผิด

ให้นักเรียนอ่านคำที่ประสมกับสระอะเปลี่ยนรูป
(อ่านถูกได้ ๑ คะแนน อ่านผิดได้ ๐ คะแนน)

ฝัน	กัน	ชัน	วัน	นั้น
รัก	ผัก	พัก	นัก	ตัก
วัด	จัด	กัด	ลัด	หัด
ถึง	ตั้ง	ทั้ง	หลัง	ครึ่ง

อ่านถูก.....คำ ได้คะแนน.....คะแนน

อ่านผิด.....คำ ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๔
ประสมคำเปลงร่าง

จงเขียนคำที่ประสมด้วย “สระ-ะ” และมีตัวสะกด

ตัวอย่าง

ร + -ะ + ก = รัก

๑. ข + -ะ + น

=

๒. ฟ + -ะ + ก

=

๓. ด + -ะ + ง

=

๔. ถ + -ะ + ง

=

๕. พ + -ะ + บ

=

๖. ต + -ะ + ก

=

๗. ฟ + -ะ + น

=

๘. ผ + -ะ + ก

=

๙. ว + -ะ + ด

=

๑๐. ม + -ะ + น

=

แบบฝึกทักษะที่ ๕
จับคู่กันนะ

จงจับคู่ “คำ” และ “ส่วนประกอบของคำ” ให้ถูกต้อง
โดยระบายสีเดียวกัน

ช + -ะ + น

ว + -ะ + ด

ผ + -ะ + ก

ฟ + -ะ + ก

ถ + -ะ + ง

วัด

ผก

ชั้น

ถัง

ฟัก

แบบฝึกทักษะที่ ๖
เลือกซ้าย - เขียนขวา

จงนำคำที่อยู่ด้านซ้ายมาเขียนลงในวงเล็บหน้ารูปที่อยู่ด้านขวา
ให้ถูกต้อง

๑. พัก (.....)

๒. ขึ้น (.....)

๓. ตัด (.....)

๔. ผัก (.....)

๕. ถัง (.....)

แบบฝึกทักษะที่ ๗
 เด็ก ๆ จ้า.....มาเขียนคำกันดีกว่า

จงเลือกคำที่ประสมด้วย “สระ-ะ” เขียนลงกระดาษให้ถูกต้อง

ลับ พัง

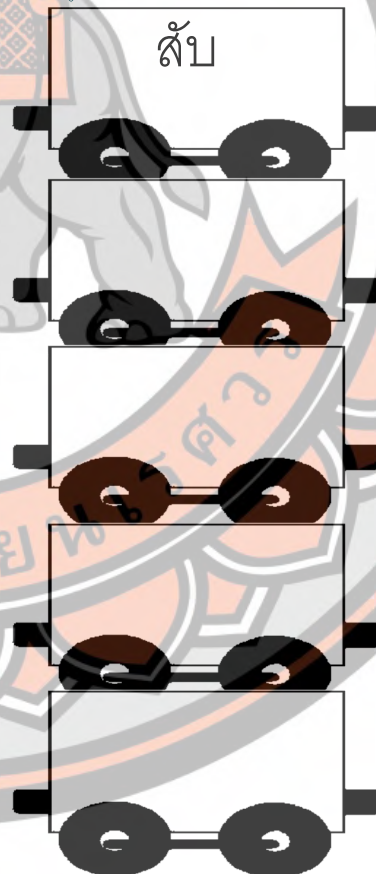
รบ กัด

กะ เกะ

เปิด มั่น

หมัก ั่ว

ลับ

แบบฝึกทักษะที่ ๘
ฝึกสมอง - ลองทำ

จงใช้พยัญชนะต้น สระ และตัวสะกดที่ให้มานี้ เขียนประสมคำให้ถูกต้องและมีความหมาย

พยัญชนะต้น

ก จ น
ห ว ล
ป ด ผ

ตัวสะกด

ก ง ด
บ น

ตัวอย่าง

ด + -ะ + ง

ดั่ง

๑. .... → .....
๒. .... → .....
๓. .... → .....
๔. .... → .....
๕. .... → .....

แบบฝึกทักษะที่ ๙
อ่านสนุกกับคำคล้องจอง

ให้นักเรียนอ่านคำคล้องจองที่ประสมกับสระอะเปลี่ยนรูป
(อ่านถูกได้ ๑ คะแนน อ่านผิดได้ ๐ คะแนน)

ไก่อ้วน	วันจันทร์	ฝันไป	ไล่ลิง
กั้งหัน	คันหลัง	ครั้งนั้น	บันได
ไปวัด	ซัดฟัน	คืนนั้น	พันหัก
ตักแกง	แบ่งกัน	ทันที	มีรัก
หนักใจ	ใช้จับ	สับหมู	งูกัด

อ่านถูก.....คำ ได้คะแนน.....คะแนน

อ่านผิด.....คำ ได้คะแนน.....คะแนน

แบบฝึกทักษะที่ ๑๐
นับคำคล้องจองซิ๊จะ

ฝึกอ่าน จงขีดเส้นใต้คำที่มีสระอะเปลี่ยนรูป แล้วเขียนคำ

น้องนันทวนพ่อสัน และแม่วันไปตลาดนัด
เจอยายขันมัดผมชายฟัก หันไปเห็น
แมงกะพรุนยักษ์ น่ากลัว

คำที่ประสมสระอะเปลี่ยนรูปมี.....คำ
ได้แก่

แบบฝึกทักษะที่ ๑๑

เรียงร้อยถ้อยคำ

เลือกคำปริศนาจากตารางที่กำหนดมาเรียงลงในตุ้รถไฟเป็นคำคล้องจองต่อกันทั้งขบวน

วันจันทร์

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

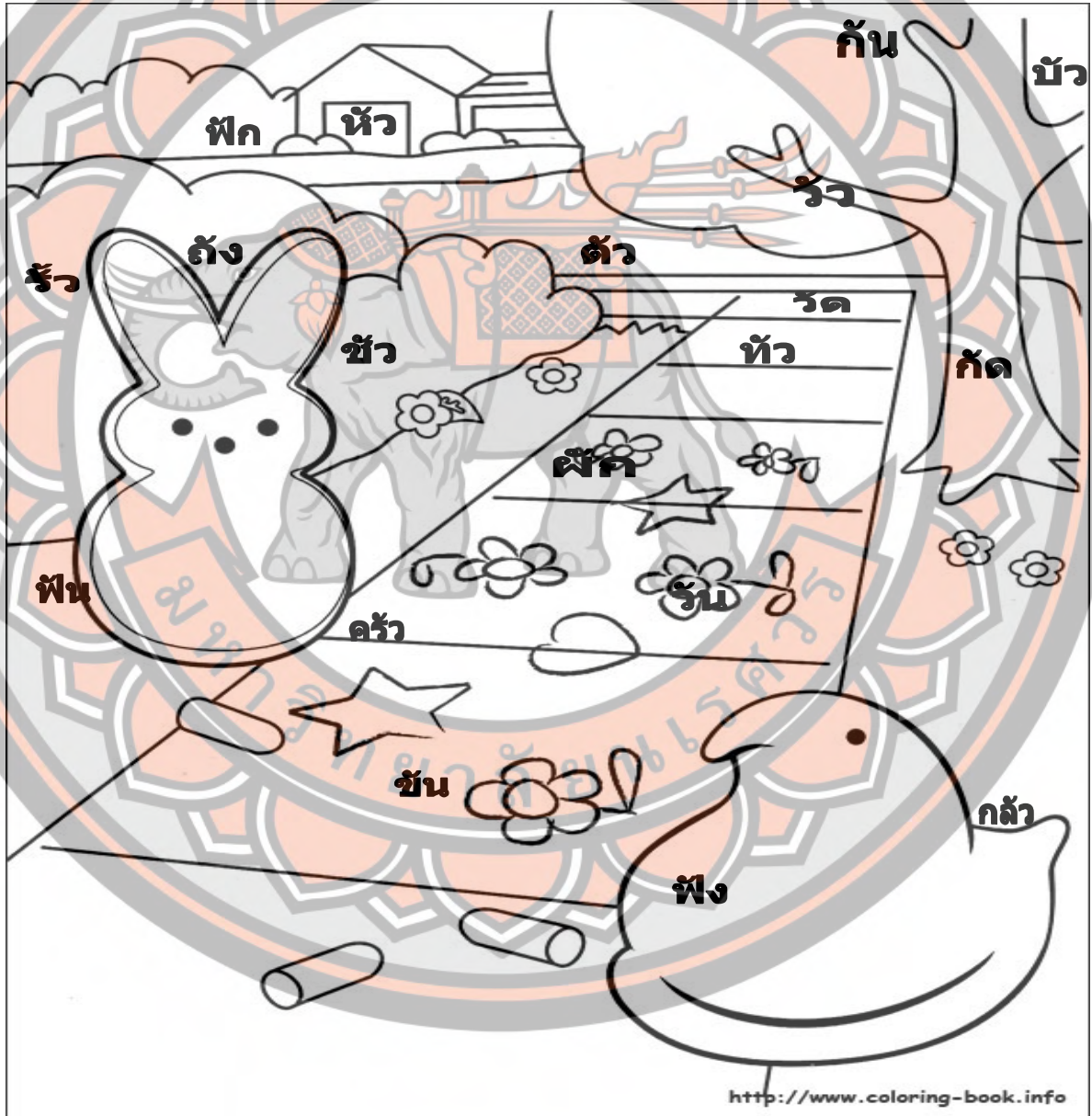
๙

๑๐

คำปริศนาเลือก เติม	
ฝันดี	ลำดับ
หมาวัด	คินนั้
หลังคา	หันไป
มีผัก	เลื่อนดั่ง
ซัดฟัน	รักเพื่อน
ได้หัด	สับหมู

กัตงู

แบบฝึกทักษะที่ ๑๒
นับดีดี มีรางวัล

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชุดที่ ๑ สระอะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือสระอะ

ก. -ะ

ข. แะ

ค. ะ

๒. สระในข้อใดเมื่อตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้หันอากาศ

ก. แะ + ตัวสะกด

ข. -ะ + ตัวสะกด

ค. แะ + ตัวสะกด

๓. ข้อใดอ่านแจกรูปประสมคำ คำว่า “ชัน” ได้ถูกต้อง

ก. ช - แะ + น

ข. น + -ะ + ช

ค. ช + -ะ + น

๔. คำในข้อใดอ่านว่า “ รอ - อะ - กอ ”

ก. ลัก

ข. ระก

ค. รัก

แบบทดสอบหลังเรียน

๕. คำในข้อใดมีคำที่ประสมสระอะ

- ก. ไบบัว   ข. เตชะ   ค. ผักบั้ง

๖. คำในข้อใดเขียนผิด

- ก. ถะงน้ำ   ข. ความรัก   ค. ไก่ขัน

๗. “ไก่ขัน วันจันทร์ .....” เติมคำคล้องจองให้ถูกต้อง

- ก. ไส่ล้ง   ข. ฝันไป   ค. กังหัน

๘. “ยายขันมัดผมชายปัก ” จากข้อความนี้มีคำที่ประสมด้วยสระ-ะ ทั้งหมดกี่คำ

- ก. 3 คำ   ข. 2 คำ   ค. 1 คำ

๙. ก + -ะ + ผ ข้อใดเรียงคำประสมด้วยสระอะได้ถูกต้อง

- ก. ผัก   ข. กัผ   ค. ผะก

๑๐. คำในข้อใด **ไม่ใช่** คำที่ประสมสระอะ

- ก. ตัดขาด   ข. ตัวโต   ค. พับผ้า

เฉลยแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน

ข้อที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
๑	ค	ก
๒	ก	ข
๓	ก	ค
๔	ข	ค
๕	ข	ค
๖	ข	ก
๗	ค	ข
๘	ค	ก
๙	ข	ก
๑๐	ก	ข

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๓๔.

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๔๖.

จันทร์เพ็ญ แก่นแก้ว. มาตรฐานตัวสะกด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ (ป.๑-๓).
กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุวีรียาสาส์น, ๒๕๕๑.

นรบดี สิริเนาวพงศ์. ภาษาพาสุนัขระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ฟิลิกส์เซ็นเตอร์, ๒๕๔๗.

ปลั่ง คุ่มเรือน. แบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรภาพพัฒนกิจ จำกัด, ๒๕๔๓.

วรุณ ฮอลลังกา. ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทสำนักพิมพ์ดอกหญ้า วิชาการ จำกัด, ๒๕๔๖.

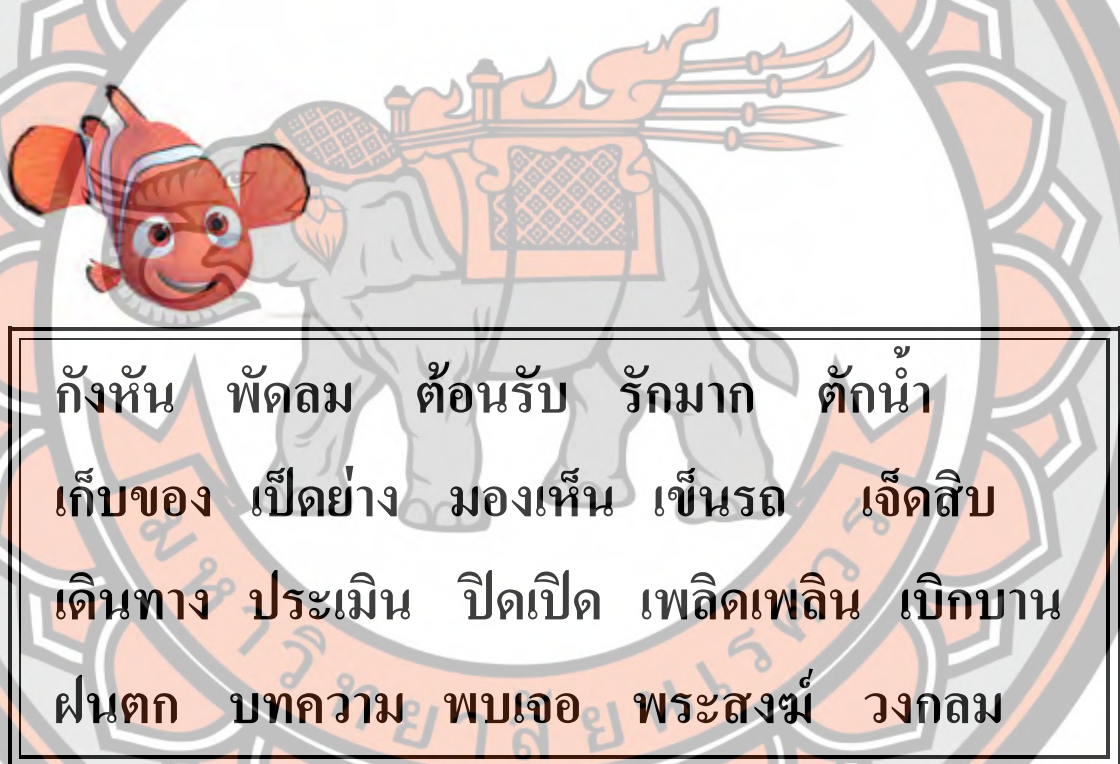
สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๑ เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

อชชา แสงอัสนีย์ และสมใจ บุญอุรพีภิญโญ. แบบเรียนรายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย ป.๑. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ
(พว.), ๒๕๕๓

ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง สระเปลี่ยนรูป และ สระลดรูป

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียน
เรื่องสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านคำจำนวน ๒๐ คำ (๑๐ คู่)

เกณฑ์การประเมิน

อ่านคำได้ถูกต้อง.....คำ

อ่านคำไม่ถูกต้อง.....คำ

หมายเหตุ อ่านคำได้ 15 คำขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ ๒ จงเขียนประสมคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป

(๑๐ คะแนน)

๑. หล + -ะ + ง = ...

๒. หน + -ะ + ก = ...

๓. ต + -ะ + ม = ...

๔. ค + -ะ + ม = ...

๕. ฐ + -ะ + ง = ...

๖. พล + -ะ + ง = ...

๗. ตร + -ะ + ง = ...

๘. จ + -ะ + น = ...

๙. ค + -ะ + น = ...

๑๐. ย + -ะ + ก = ...

*****

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

เรื่องสระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน 20 ข้อ

20 คะแนน

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. คำในข้อใดเป็นคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป

ก. กิน

ข. กลับ

ค. แต่ง

2. สระในข้อใดเมื่อมีตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้หันอากาศ(ั)

ก. สระ - ะ + ตัวสะกด

ข. สระ - ะ + ตัวสะกด

ค. สระ - ะ + ตัวสะกด

3. ข้อใดอ่านแจกรูปประสมคำ คำว่า “ชั้น” ได้ถูกต้อง

ก. ช + -ะ + น

ข. น + -ะ + ช

ค. ช - ะ + น

4. “ ยายชั้นมัดผมชายปัก ” จากข้อความนี้มีคำที่ประสมด้วยสระ-ะทั้งหมดกี่คำ

ก. 1 คำ

ข. 2 คำ

ค. 3 คำ

5. จากภาพอ่านคำตามข้อใด

- ก. ผัก
- ข. ฟัก
- ค. พัก

6. คำในข้อใดประสมด้วยสระ“ -เอ”

- ก. เค็ม
- ข. เดิน
- ค. มด

7. คำในข้อใดอ่านสะกดคำ “เกิด”ได้ถูกต้อง

- ก. ก + ี + ด
- ข. ก + เ - ะ + ด
- ค. ก + เ - อ + ด

8. คำในข้อใดประสมด้วยสระ-เอ + น สะกด

- ก. เป็น
- ข. เกิน
- ค. เดือน

9. “เดินไป ไบเกิด .....” เต็มคำคำสั่งจงให้ถูกต้อง

- ก. เร็วไว
- ข. เบ็ดน้อย
- ค. เบ็ดไฟ

10. จากภาพเขียนคำตามข้อใดถูกต้อง

ก. เห็ด

ข. เห็ด

ค. เห็ด

11. คำในข้อใดเป็นคำที่ประสมด้วยสระ เ-ะ

ก. ห้าม

ข. เห็น

ค. หวย

12. คำว่า “เล็ง” เขียนแจกลูกตามข้อใด

ก. + ล + ง

ข. ล + + ง

ค. ล + เ-ะ + ง

13. เลข “๑๗” เขียนตามข้อใดถูกต้อง

ก. สิบเจ็ด

ข. สิบเจ็ด

ค. สิบเจ็ด

14. “วิ่งเร็วลงเหวห้วยหินแข็งดินกระแด้วตะแคงด้วยแรงตก”

คำในข้อใดประสมด้วยสระ เ-ะ

ก. เหวห้วย

ข. วิ่งเร็ว

ค. หินแข็ง

15. “สืบเจ็ด เม็ดแก้ว .....” เติมคำคล้องจองให้ถูกต้อง

ก. ตัวเล็ก

ข. เด็กดี

ค. เห็นทอด

16. คำในข้อใดประสมด้วยสระโ-ะ

ก. โมโห

ข. เปิด

ค. ลด

17. คำที่อ่านแจกลูกสะกดคำ “น+โ-ะ+ก”

ก. โนก

ข. นก

ค. โนะก

18. คำว่า “คน” อ่านแจกลูกสะกดคำตามข้อใด

ก. ค + ะ + น

ข. ค + ะ + น

ค. ค + โ-ะ + น

19. “ฝนตก ยกมือ .....” เติมคำคล้องจองให้ถูกต้อง

ก. มดกัด

ข. ผักสด

ค. ถี้อครก

20. “ฝนตกแดดออก นกกระจอกแปลกใจ” คำในข้อใดประสมด้วยสระ โ-ะ

ก. แดดออก

ข. ฝนตก

ค. นกกระจอก

*****

ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง สระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “คะแนนการพิจารณา” ตามความเห็นของท่านดังนี้

+ 1 = ถ้าแน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

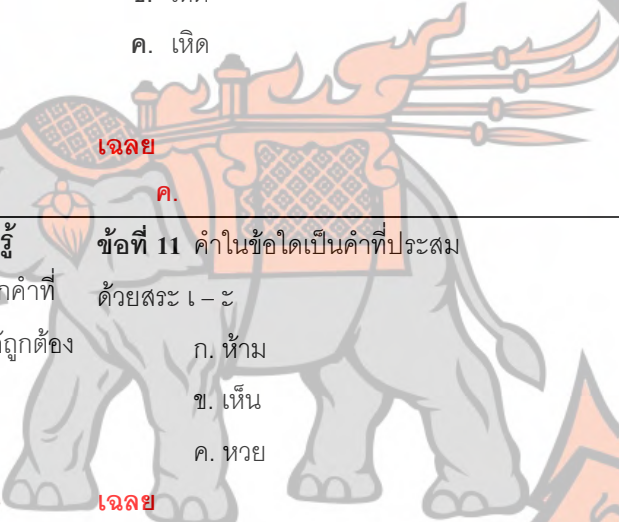
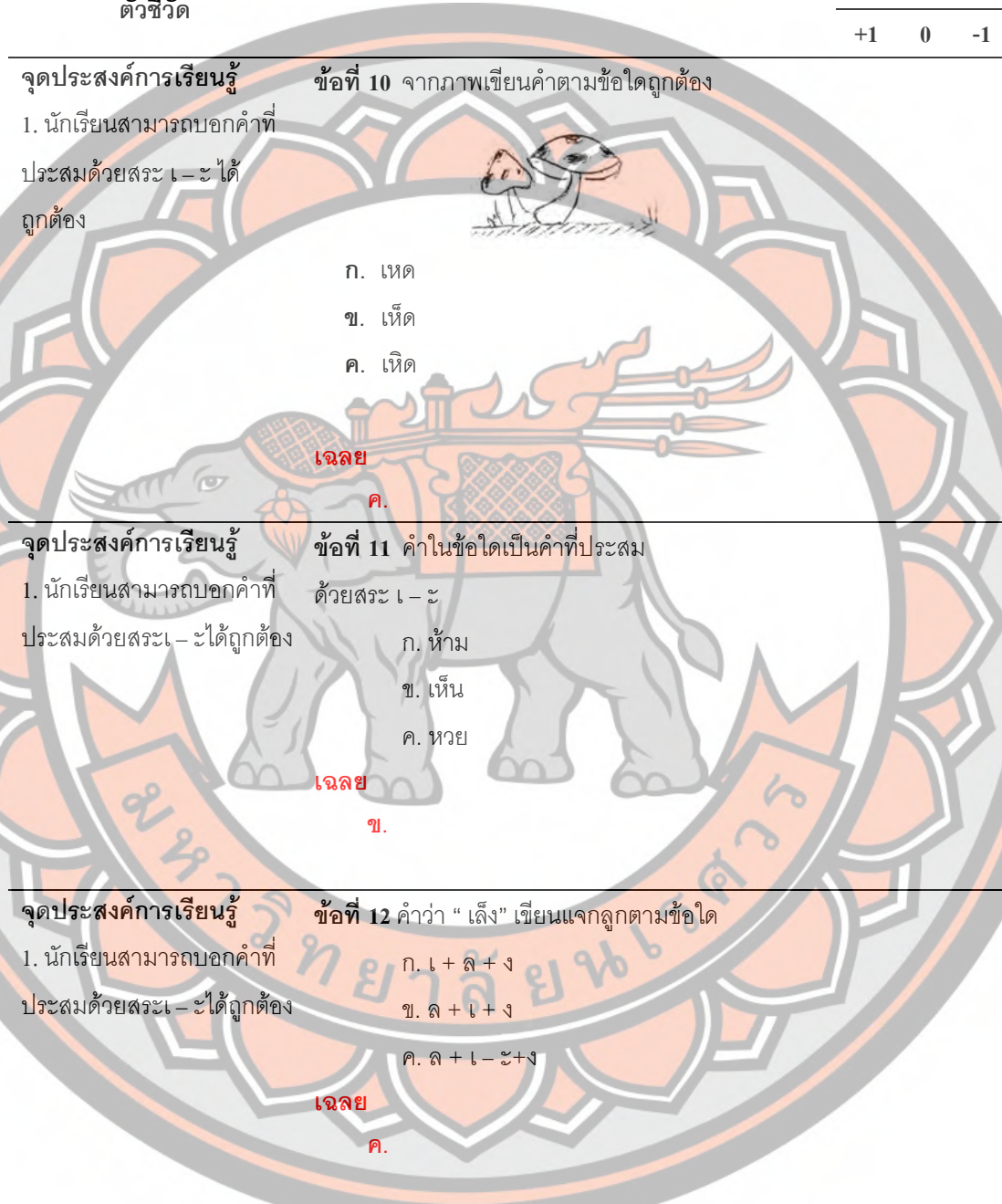
0 = ถ้าไม่แน่ใจแบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- 1 = ถ้าแน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 1 คำในข้อใดเป็นคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป			
1. นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง	รูป ก. กิน ข. กลับ ค. แต่ง			
	เฉลย ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 2 สระในข้อใดเมื่อมีตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้			
1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำคล้องจองที่ประสมด้วยสระอะ เปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง	หน้าอากาศ(~) ก. สระ - ะ + ตัวสะกด ข. สระ แ- ะ + ตัวสะกด ค. สระ - ะ + ตัวสะกด			
	เฉลย ก.			

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถเขียนคำที่มีสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปได้	ข้อที่ 3 ข้อใดอ่านแจกรูปประสมคำ คำว่า “ขัน” ได้ถูกต้อง ก. ข + -ะ + น ข. น + -ะ + ข ค. ข - -ะ + น			
	เฉลย ก.			
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ประสมด้วยสระ -ะ ได้ถูกต้อง	ข้อที่ 4 “ยายขันมัดผมชายปัก” จากข้อความนี้ มีคำที่ประสมด้วยสระ -ะ ทั้งหมดกี่คำ ก. 1 คำ ข. 2 คำ ค. 3 คำ			
	เฉลย ค.			
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถอ่าน - เขียนคำที่ประสมด้วยสระ -ะ ได้ถูกต้อง	ข้อที่ 5 จากภาพอ่านคำตามข้อใด 			
	ก. ฝัก ข. ฟัก ค. พัก เฉลย ข.			

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 6 คำในข้อใดประสมด้วยสระ“เอ”			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ เอ ได้ถูกต้อง	ก. เค็ม ข. เเดิน ค. มด			
	เฉลย ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 7 คำในข้อใดอ่านสะกดคำ “เกิด” ได้ถูกต้อง			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ เอ ได้ถูกต้อง	ก. ก + ี + ด ข. ก + เ - ะ + ด ค. ก + เ - อ + ด			
	เฉลย ค.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 8 คำในข้อใดประสมด้วยสระเอ + น สะกด			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ เอ ได้ถูกต้อง	ก. เป็น ข. เกิน ค. เดือน			
	เฉลย ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 9 “เดินไป ไบเกิด .....” เติมคำคล้องจอง			
1. นักเรียนสามารถบอกคำคล้อง จองได้ถูกต้อง	ให้ถูกต้อง ก. เร็วไว ข. เบ็ดน้อย ค. เบ็ดไฟ			
	เฉลย ค.			

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา
		+1 0 -1
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ -ะ ได้ ถูกต้อง	ข้อที่ 10 จากภาพเขียนคำตามข้อใดถูกต้อง 	
	ก. เห็ด ข. เห็ด ค. เห็ด	
	เฉลย ค.	
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ -ะ ได้ถูกต้อง	ข้อที่ 11 คำในข้อใดเป็นคำที่ประสม ด้วยสระ -ะ 	
	ก. ห้าม ข. เห็น ค. หวย	
	เฉลย ข.	
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ ประสมด้วยสระ -ะ ได้ถูกต้อง	ข้อที่ 12 คำว่า “เล็ง” เขียนแจกลูกตามข้อใด 	
	ก. + ล + ง ข. ล + + ง ค. ล + -ะ + ง	
	เฉลย ค.	

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 13 เลข “๑๗” เขียนตามข้อใดถูกต้อง			
1. นักเรียนสามารถบอกค่าที่	ก. สิบเจ็ด			
ประสมด้วยสระ-ะได้ถูกต้อง	ข. สิบเจ็ด			
	ค. สิบเจ็ด			
	เฉลย			
	ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 14 “วิ่งเร็วลงเหวห้วยหินแข็ง			
1. นักเรียนสามารถอ่าน - เขียน	ด้นกระแควตะแคงด้วยแรงตก”			
คำที่ประสมด้วยสระ-ะได้	คำในข้อใดประสมด้วยสระ-ะ			
ถูกต้อง	ก. เหวห้วย			
	ข. วิ่งเร็ว			
	ค. หินแข็ง			
	เฉลย			
	ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 15 “สิบเจ็ด เม็ดถั่ว .....” เติมคำคล้อง			
1. นักเรียนสามารถบอกคำคล้อง	จองให้ถูกต้อง			
จองได้ถูกต้อง	ก. ตัวเล็ก			
	ข. เด็กดี			
	ค. เห็นทอด			
	เฉลย			
	ก.			

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 16 คำในข้อใดประสมด้วยสระโ-ะ			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ประสมด้วยสระโ-ะได้ถูกต้อง	ก. โมโห ข. เบ็ด ค. ลด			
	เฉลย ค.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 17 คำที่อ่านแจกลูกสะกดคำ			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ประสมด้วยสระโ-ะได้ถูกต้อง	“น+ โ-ะ + ก” ก. โนก ข. นก ค. โนะก			
	เฉลย ข.			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 18 คำว่า “คน” อ่านแจกลูกสะกดคำตามข้อใด			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ประสมด้วยสระโ-ะได้ถูกต้อง	ก. ค + ะ + น ข. ค + เ + ะ + น ค. ค + โ-ะ + น			
	เฉลย ค.			

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 19 “ฝนตก ยกมือ .....” เต็มคำคล้องจองให้ถูกต้อง			
1. นักเรียนสามารถบอกคำคล้องจองได้ถูกต้อง	ก. มดกัด ข. ผักสด ค. ถี้อครก			
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่ 20 “ฝนตกแดดออก นกกระเจอกแปลกใจ” คำในข้อใดประสมด้วยสระ โ – ะ			
1. นักเรียนสามารถบอกคำที่ประสมด้วยสระโ-ะได้ถูกต้อง	ก. แดดออก ข. ฝนตก ค. นกกระเจอก			

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นิราพร มีพาน
วัน เดือน ปีเกิด	10 มิถุนายน 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	91/1 หมู่ 2 ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 64190
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ) หมู่ 4 ตำบลบ้านหมุ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 ป.ว.ค. สาขาวิชาประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พ.ศ. 2550 ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

มหาวิทยาลัยนเรศวร